

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 26. (86.) ÉVF. • 1. SZÁM • 2016. JANUÁR • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Új év új hajnala

• A téli reggelben szomjas szemmel nézünk szét: a tegnapi hideg fényesre csiszolta a vizek jegét, a deres-havas erdők némaságában ág ha roppan. De különben csend van. Új a világ? Szaporodtak egyetlen éjszaka alatt az évgyűrűk a fában és a lelkekben? Mit fejeztünk be, mi járt le, mi kezdődik (újra)?

Egyházközségeinkben nem múlt úgy el az év, hogy ne önkénteskedtek volna, ne ünnepeltek, ne emlékeztek volna, ne szerveztek volna közösségi

eseményeket. Az egyházvezetés különféle szintjein egyként azért tevékenykedtek, hogy közösségeink fejlődjenek. Ifjak indultak el egymás felé az ima útján, asszonyok képezték tovább magukat, a fogyatékkal élők felé fordultak segítségnyújtások, a mindenkori értéket ragadták meg szobrászok, régészek, fotósok... És az új évre készülve ugyanezt akarjuk tenni: építeni, egymásra figyelni.

A jég alatt a folyó továbbra is folyik.

ANDORKÓ JÚLIA ESZTER

A tartalomból:

Együtt könnyebb

1

Újévi beoltás

4

Az egyházkormányzás egy éve

5

S-végű hajkarikák Bányonban

8

Gyávaság az erőben, bátorság a gyengeségben

18

„...ugyanoda folynak a folyók” (Préd 1,7b)

● **A Füzesgyarmati Unitárius Egyházközség és a Gyula és Környéke Szórványgyülekezet november 21–22-én** fogadta a **Püspöki Vizitációt**. Szombaton a vizitáció számba vette a gyülekezet eredményeit, az egyházközség vezetőinek és híveinek áldozatkészségét és megfogalmazta egy lelkesi lakás meglétének a szükségességét, ami biztosítaná a gyülekezeti élet zavartalan működését, jövőbeni megmaradását. Vasárnap az ünnepi istentiszteleten mintegy 60 személy vett részt a vizitáció hat tagja mellett. Az üdvözléseket követően kiértékelték a látottakat-hallottakat. A vallásórás gyermekek és a felnőttek műsort mutattak be Dávid Ferenc egyházalapító püspök halálának 436. évfordulója alkalmából.

● **December 5-én Budapesten** Áder János köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök és Kóvér László házelnök **adventi fogadást** adott a határon túli püspököknek. Egyházunkat Bálint Benczédi Ferenc püspök képviselte. A találkozón a köztársasági elnök arról beszélt, hogy bár a válásüldöző, a kisebbségek beolvasztására törő diktatúrák kora lejárt, az átalakult világrendben sem könnyű a vallási és nemzeti azonosságát őrző ember dolga. Az egyházaknak továbbra sem csupán a hívő emberek lelkének gondozása a feladata, hanem az azonosságukban fenyegetett közösségek védelme, valamint szociális és oktatási feladatok ellátása is – mondta az államfő, kifejezve háláját azért, hogy az egyházak példás igyekezettel tesznek eleget ennek a küldetésnek.

● **A Gondviselés Segélyszervezet december 5-én Székelykeresztúron** tartotta **közgyűlését** 24 munkatárs jelenlétében. A gyűlés legnagyobb hangsúlyt kapó napirendi pontjai az anyaszervezet és a területi fiókok működésének értékelése, valamint a közeljövőbeli szervezetfejlesztési és tevékenységi tervek meghatározása voltak. A

pénzügyviteli jelentések elfogadása után a közgyűlés újraszervezte a segélyszervezet tisztségviselőit, ugyanakkor megválasztotta az Elnökség további tagjait, valamint a Segélyszervezet képviselőit különböző főhatósági testületekbe.

● **December 12-én az Unitárius lelkészek Országos Szövetsége tisztújító közgyűlést** tartott **Sepsiszentgyörgyön**. A közgyűlésen tartott választások eredménye: elnök Csete Árpád, homoródalmási lelkész, titkár Nagy Adél, recsenyédi lelkész, pénztárnok Újvárosi Katalin, székelymuzsnai lelkész. A közgyűlés után bemutatóra került Farkas Dénes *Jégaszalás* című könyve, ugyanakkor a jelenlevők megtekintették a helybeli ifjúsági egyet rövid előadását.

● **Egyházköri hírek** **Marosi egyházkör:**

November 8-án Nyárádszentmártonban Márton-napi ünnepségre került sor.

December 15-én az egyházköri lelkészei Nyárádszentlászlón gyűltek össze adventi találkozásra.

Keresztúri egyházkör:

Minden második hétfőn este 6 órától ifjúsági istentiszteletet tartanak Székelykeresztúron a körifjúságnak, melyen más-más lelkész szolgál.

December 8-án a nyugdíjas lelkészeknek, lelkési házaspároknak, özvegy papnéknak szerveztek adventi találkozót Székelykeresztúron.

Kolozs-tordai egyházkör:

November 22-én került sor az *Együtt Isten völgyében* közösségi alkalommal egybekötött istentiszteletre Aranyosrákoson. Az istentisztelet alkalmával Barabás Zsolt várfalvi lelkész mondott imát, Oláh Mátyás kercesdi református lelkész prédikált. Istentisztelet után Jakabházi Béla Botond unitárius lelkész, pszichológus tartott előadást *Vallásosság haladóknak* címmel. A szeretetvendégséggel záruló rendezvényen több mint száz személy vett részt a vidékről.

Háromszék-Felsőfehéri egyházkör:

November 28-án Sepsiszentkirályba látogatott a brassói nőszövetség 19 tagja. A találkozás áhítattal kezdődött, mely után a helyi asszonyok zenés előadással szórakoztatták a vendégeket. Az alkalom szeretetvendégséggel zárult.

Halottunk

Id. Bíró József nyugalmazott lelkész életének 84. esztendejében türelemmel viselt rövid betegség után **december 1-jén visszatadta lelkét Teremtőjének**.

1931. december 22-én született Szentgericén. 1952 és 1956 között az Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának volt hallgatója. Egyházi szolgálatát 1956-ban kezdte a Tordátfalvi Egyházközség segédlelkészeként. 1959-től 1973-ig a Csókfalvi Egyházközség lelkészeként, majd 1973-tól 2000-ben történt nyugdíjba vonulásáig kadácsi lelkészként szolgálta egyházát.

Temetésére december 3-án került sor a siménfalvi unitárius templomból. A temetési szertartást Szén Sándor helyi lelkész vezette. A Magyar Unitárius Egyház részéről Bálint Benczédi Ferenc püspök, a Székelykeresztúri Egyházkör, valamint a Tordátfalvi Egyházközség részéről Lőrinczi Lajos esperes, a Kadácsi Egyházközség részéről Lőrinczi-Vass Zsuzsanna lelkész, a lelkésztársak és barátok nevében Kiss Gergely nyugalmazott lelkész búcsúztatták. Emléke legyen áldott.

Felhívjuk kedves Olvasóink figyelmét, hogy a 2016-os esztendőben lapunk ára **2,50 RON**-ba kerül szabadárúsításban és előfizetésben egyaránt. Az előfizetés tehát nem szűnik meg, továbbra is élvezhető annak előnye, az egyszeri kifizetéssel biztosított egész esztendő lap-számérkezés. Lapunkra a lelkészi hivataloknál lehet továbbra is előfizetni, az egyéves előfizetés ára **30 RON**.

LÉLEKNYITÓ

Együtt könnyebb

BÁLINT ENIKŐ

Az új esztendővel új rovatot indítunk útjára, amelyben egyházközségeink vallástanárait szólaltatjuk meg. Ők azok, akik a család, a lelkész mellett nevelik, tanítják gyermekeinket unitárius értékeinkre.

Hogyan is kezdődött a történetem? 2016 lesz a negyedik éve, hogy kolozsvári unitárius vallástanárként megpróbálok átadni valami lelki és szellemi táplálékot a gyerekeknek, diákoknak. Nem jelenthetem ki, hogy tele vagyok tapasztalatokkal, viszont élményekkel annál inkább. 2011-ben Márkos-Mátyás E. Zitának, az akkori vallástanárnak szüksége volt segítségre, és én voltam az egyik, aki úgy döntött, hogy harmadéves filológusként bemegy pár órára helyettesíteni. Bevallom, tartottam tőle, hogy hogyan fognak reagálni a diákok, és sikerül-e átadnom valamit számukra. A visszajelzések meglepetésemre pozitívak voltak. Ez volt az a pillanat, amikor elgondolkoztam, hogy talán vallást is taníthatnék egyszer, viszont a sok vizsga miatt nem volt időm ezeket a gondolatokat továbbgondolni. Tovább kellett gondolnom, mivel nem a terveim szerint alakult az életem. Összeszedtem minden bátorságomat, és a lehető legjobb formámat adva egy interjú során elmondtam, hogy miért is lenne szükségem erre az állásra a Kolozsvár-Belvárosi Unitárius Egyházközség lelkészének, Rácz Norbertnek.

A gondviselésnek köszönhetően 2012 szeptemberében elkezdhettem tanítani a vallást öt iskolában. Megéreztem a felelősség súlyát, amikor első órákra bementem, és avval szembesültem, hogy egyedül én irányítom az óra menetét, őszinte gyerekszemek néznek rám, és nekem beszélnem kell Istenről, Jézusról, tanítványokról, egyházalapítókról, különböző etikai kérdésekről. Minden iskolában

másképp viszonyultak hozzám a diákok és a tanárok egyaránt. Egyenesen kihívás volt egy-egy iskolában megfelelni, nem is a diákok, hanem a tanárok elvárásainak. Egy-egy tanár rám nézett, és az volt az érzésem, hogy magában kérdezi: *mit szeretne ez itt?*

mam kipróbálni, amit Fóris-Ferenczi Rita tanárnőtől sajátíthattam el az egyetemi éveim során. Napról napra, hétről hétre, évről évre hiába dolgoztam ki és gondoltam el, hogy miről is fogunk beszélni az órán, mert közbejött egy-egy új téma, új helyzet, amely

„Szolgáljatok az Úrnak örömmel.” (Zsolt 100,2)

Igazán hivatásnak és szolgálatnak akkor kezdtem el felfogni munkámat, amikor az édesanyámat az utolsó pillanatban hozták vissza a halál kapujából. Ez volt az első pont, amikor elgondolkoztam, hogy hol is tartok, mit is teszek, ki nek szeretnék szolgálni. A második pont az volt, amikor a mesteri tanulmányaim során szakmai gyakorlatomat Magyarországon tölthettem, ahol úgy érzem, rájöttem, mit jelent a hivatás, és hogyan lehet szolgálni.

Többen megkérdezték, hogy *megéri ez neked a mai világban? Hiszen már nem is kötelező tantárgy, ráadásul senki nem vesz komolyan.* A válaszom: igen. Ha az anyagokat nézem, nyilván nem, rég nem itt lennék, ha ezért tenném. Pénzzel nem mérhető, amikor látom a csillogó szemű gyerekeket, akik alig várják, hogy újra elcsacsogják heti élményeiket, imádkozzanak, történeteket halljanak, rajzoljanak, énekeljenek, és szabadon véleményüket nyilvánítsanak.

Többször előfordult, hogy elakadtam, tanácsokra volt szükségem – Rácz Mária lelkész nő mindig a segítségemre volt. Több pedagógiai módszert is volt alkal-

diákjaimat érintette, s amelyről akkor, abban a pillanatban kellett beszélnünk. Kevesen vagyunk órán, előfordul, hogy csak egy diák, mintha magánórákat, beszélgetéseket tartanék. Viszont pont ezért alakulhatott ki a diákokkal egy bensőséges kapcsolat. A közvetlen viszonyunk köszönhetően megismerhetem a lelki világukat, megtudhatok ezt-azt a családi légkörről, de előfordult, hogy olyan kis titkokat bíztak rám, amit még a szülőknek sem mertek elmondani, nem is beszélve a tanítónőjükről vagy a tanárjukról. Mivel szeretem a gyerekeket, nem tartottam a kisebb gyerekektől, viszont a nagyobb osztályoktól annál inkább. Meglepetésemre jól boldogultam idáig velük, elég hamar sikerült kialakítani a közvetlen kommunikációt. Megtudtam diákjaimtól, hogy egy-egy témáról való beszélgetés által segítséget nyújtottam más tantárgyakhoz is, sikerült különböző problémákat megoldani az életük területein, és áthidalták Isten segítségével a nehézségeket.

Előfordulnak nehézségek is. Megtörtént, hogy keresgélnem kellett a diákjaimat, vagy vártam

rájuk, de nem jöttek el, illetve nem volt kedvük semmihez és senkihez. Nekem is voltak és vannak olyan napjaim, amikor úgy érzem, belefáradtam, de abban a pillanatban jön egy impulzus a diákok részéről vagy a jó barátaim részéről, hogy folytatnom kell a megkezdett utat.

Csodálatos, hogy a gyerekek mennyire érzékelik, ha nincs a legjobb hangulatom, pontosan ezért

próbálom arra nevelni őket, hogy a rosszabb napokban és helyzetekben is figyeljenek a jóra. Így személyes példával is megpróbálok hatással lenni rájuk. Egyik végzett diákom a nyáron megkeresett, és elmondta nekem, hogy mennyire sokat segített neki a különböző témákról való beszélgetés, amely által közelebb kerülhet önmagához, Istenhez és az emberek fele is próbálkozik nyitni. Nem az én érde-

mem, de jól esik tudni, hogy fejlődésében szerepe volt vallásóráinknak is. Az érem másik oldalán, azt hiszem, nekem is szükségem van olykor a saját óráimra. Megtörtént, hogy a téma, amelyről beszélgettünk, számomra is lelki békét adott. Diákjaimat ösztönözöm az Isten országának közös építésére, az Isten kifürkészhetetlen útjain való bátor járásra, hiszen együtt haladva könnyebb, örömtelibb.

HITFORRÁS

Befalazott idő

| SZÉKELY KINGA RÉKA

Magas Déva vára balladája szerint a mindig leomló falat csak a legnagyobb áldozathozatallal, a szeretett társ feláldozásával lehetett megállítani. Kőműves Kelemen feleségét áldozta fel, szeretetét, szerelmét építette be a falba.

Újesztendő havában minden ember építkezik. Tervezzük, építjük az új esztendőt. Balladás munka ez, hisz minden év elején abban reménykedünk, hogy számottevő eredményekkel, sikerekkel fogjuk zárni az évet. Abban reménykedünk, hogy oltalmat nyújtó, ott-hont adó falakat leszünk képesek felépíteni, és még a gondolatától is irtóznak annak, hogy életünk, ott-honunk esetleg porba omlott építményként nézhet ki valamikor.

Az egyik legfontosabb kincsünk, melyet minden esztendő falába beépítünk, az maga az idő. Ez az idő a sokszor rövidre szabott földi élet ideje. Minden évbe befalazzuk az időt, így ragaszkodunk az örökkévalósághoz. Saját élet-időnket használjuk fel, áldozzuk fel minden évben, hogy vágyainkat, terveinket valóra válthassuk. Aztán ahogy eljön az év vége, számba vesszük az eredményt: áll-e a fal, vagy leomlott? Beteljesült az

álom vagy szertefoszlott?! Bármilyen legyen az év vége, az év úgyis eltelt, az idő, a háromszázhatvanöt nap felhasználódott, beírta magát az öröklétbe.

Az idő megállíthatatlanul telik. Telik annak is, aki szeret, telik annak is, aki gyűlöl, vagy aki közömbös. Telik annak is, aki épít, annak is, aki rombol. Telik az idő annak is, aki imáival öleli át embertársait, számukra isteni segítséget kérve, de telik annak is, aki átkaival igyekszik fájdalmat okozni embertársainak.

Eltöltött időnkről a Teremtőnek kell elszámolnunk. Neki, az örök bírónak kell majd elmagyarázni, hogy miért távolodtunk el az ember eredeti jóságától, ha időnket embertelen tettek végrehajtására használtuk fel.

Isten hatalommal ruház fel minket. Belső, lelki hatalmunk által rossz érzéseinken és rossz szándékainkon tudunk uralkodni, ezáltal döntéseink Istennek tetszőek lesznek. A közösségek vezetői külső hatalommal is fel vannak ruházva. Olyan döntések meghozatalára vannak feljogosítva, melyek nemcsak egyéni életüket befolyásolják, hanem a közösség, a társadalom életét is. Egy egyéni döntés

következménye általában csak bizonyos egyének életét érinti. De egy közösségre vonatkozó döntésnek széles körű következményei lesznek, hisz a döntés eredménye maga alapja, illetve kerete lesz a közösség életének.

Jelenkori anyaországi magyar vezetőink olyan döntéseket hoztak, melyek több évtized politikai hátrányait próbálják enyhíteni. Megkaptuk a magyar állampolgárság megszerzésének lehetőségét anélkül, hogy magyarországi lakhellyel kellene rendelkezni. Nemzetmegtartó intézményeink, egyházaink, iskoláink, valamint magyarul tanuló gyermekeink komoly anyagi támogatásban részesülnek. Rendszeres kerettámogatást folyósít azért, hogy a magyarul tanuló diákok egymással találkozhassanak és az emberi kapcsolatok által lelki-szellemi egységgé kovácsolódjanak. Az idő közben telik. Mással is el lehetett volna tölteni. Például az anyaországiak újra megszavazhatták volna, hogy nem adnak magyar állampolgárságot a határukon túlra szakadt nemzettestvéreiknek. Például megszavazhatták volna, hogy – mivel nem fizetünk adót a magyar államnak – nem vagyunk jogosultak anyagi

támogatásban részesülni. De nem ezt tették. Olyan döntéseket hoztak a nép nevében, melyek, áldással párosulva, gyarapodást hoztak mindannyiunk számára.

1568-ban is jó kezekbe helyezte a gondviselés a döntés hatalmát.

János Zsigmond és Dávid Ferenc fennkölt szelleme kisugárzott a Tordán tartott országgyűlés résztvevőire. Olyan döntést hoztak, melynek nyomán béke és gyarapodás következett szép Erdélyországra.

1568. január 6. és 13. között az országgyűlésen megjelent rendek érveltek, magyaráztak, egyezkedtek, majd döntöttek. Így született meg a vallásszabadságra vonatkozó törvény, mely kimondta, hogy ne szidalmaztassék senki az religióért senkitől... mert a hit Isten ajándéka.

Európa történelmében ez volt az a lépcsőfok, mely segített rálépni arra a szellemi-lelki magaslatra, ahol az egyes ember képes volt elfogadni a másik ember vallását. A Tordai Országgyűlés segítette oda az európai lelkiséget, hogy képes legyen megszabadulni az eretnekség rémálmától. Az eretnek a másként hívő, a másként gondolkodó ember, aki szembehelyezkedik a hivatalos hittételekkel. A kö-

zépkorban mindenkit eretneknek tartott az egyházi és a világi hatalom, akitől meg akart szabadulni. (Sokszor az egyházi és a világi hatalom ugyanabban a kézben összpontosult.) Eretnekeket üldözni, boszorkányokat kergetni századokon át jó üzletnek bizonyult, hisz minden eretnek vagyona rászállt vagy az egyházi vagy a világi hatalomra.

A Tordai Országgyűlés résztvevői eldöntötték, hogy felhagynak az eretnek-vadászattal, sőt nem engedik meg senkinek, hogy eretnek-vadászattal töltsék a drága időt. Megegyeztek abban, hogy az egyénnek és a közösségnek legyen joga ahhoz, hogy megválassza papját. És közben telt az idő. Más-
sal is eltölthették volna. Például azzal, hogy eldöntik, hogy csak Luther Márton tanításait fogadják el, és mindenki más, aki Kálvin Jánost vagy Dávid Ferencet követi, eretnek, máglyára vagy gályára küldetik, és minden vagyonuk a fejedelmre száll. Például eltölthették volna azzal is az időt, hogy megnevezik azokat a papokat, kiknek tanítása nekik tetszik, a többieket pedig elkergették volna. De nem ez történt. Az időt, az egyszerit, a megismételhetetlen földi időt olyan döntések meghozatalára

használták fel, mely Istennek tetsző és az életet szolgálja.

Magas Déva vára falai évszázadokon keresztül védték a bennlakókat.

A Tordai Országgyűlésnek a vallásszabadságra vonatkozó határozata mindörökre szabaddá tette az eretnek-kereséstől megszabadulni akaró hívő embereket. Leállította a tömeghisztériát, gátat szabott az erőszaknak. Jó irányban mozdította el a közösséget, jó alapot szerzett nekünk, erdélyieknek.

Az idő ma is telik. Egy új év elkezdődött. Beépül életünk falába. Mire használjuk? Hogyan használjuk ezt a kincset, Istennek ezt a különleges ajándékát? Milyen döntéseket fogunk hozni ebben az évben?

A döntés joga a miénk. Mi határozzuk el, hogy időnket, napjainkat és éveinket mire használjuk fel. Engedjük el azokat a vágyainkat, melyek tönkretesznek, porba sújtanak minket és a velünk együtt élőket! Ragaszkodjunk azon vágyainkhoz, melyek lelki gazdagságot és gyönyört tudnak adni nekünk.

Kívánom, hogy döntéseink Istennek tetszőek legyenek, szolgálják az életet, erősítsék a hiten alapuló erkölcsöt.

Minden rendben van!...

Szoktuk mondani sokszor, egy halvány mosolyt arcunkra biggyesztve, miközben azt sem tudjuk, mi fáj jobban, de azért általában minden rendben, sőt a legnagyobb rendben...így kell ezt szépen mondani.

Az Új és Régi esztendő határán az ember ezt próbálja: rendben lenni! A sok mérlegelés, ami ilyenkor átfut az agyunkon, a sok fogadalom, amelyeket kitarotán, becsületesen és szigorúan betartunk az új év mind az összes első öt napján, a sok megbánás és „nem így lesz ez ezután” gondolata kicsit már az elején leterheli s magasra

állítja minden új évnek a mércét, pedig mindezekkel csak magunkat akarjuk rendbe tenni. Furcsa mód néha pont ebben veszti el az ember a fejét, ebben az egész újévi tervezésben. Pedig semmi más nem változik, csak egy szám, egyetlen egy szám, ami még nem a megváltás, s amitől függetlenül mi a régiék maradunk.

Saját magunkat akarjuk leelőzni már az első pár napban, pedig van rá legalább 360 teljes napunk.

Sok dolgunk, sok dolgod lesz idén is, kedves Olvasó, mint általában, de most állj meg egy pillanatra, szívd mélyen be a levegőt, s hidd el, tényleg minden rendben van!

Ha ezt olvasod, még életben vagy. Mint megannyiszor, most is hála legyen a jó Istennek, megértél egy újabb évet; élsz, és biztos van, amiért élned. Ha ezt a lapot tartod kezdedben, azt jelenti, hogy eddig legyőzted megannyi új esztendő akadályát, s mindeddig mindenkinek úgy feleltél meg, ahogy voltál. Biztos lehet jobban, biztos lehet jobbat, s biztos lehet többet nyújtani. De lassan, ne siesd el, ne rontsd el, mint annyiszor tetted – csak szépen, türelemmel, s addig is ne feledd: ma, most, ebben a pillanatban tényleg minden rendben van!

Tartsd ezt a rendet!

JOBBÁGY JÚLIA

Újévi beoltás

JAKABHÁZI BÉLA BOTOND

• Az új esztendő első napjaiban előre nézünk. A múltal való elszámolás az óév végén nagyjából megtörtént, és most újra kívánjuk magunknak a józan belátást, a torzításmentes értékelést és tervezést, egyszóval: a bölcsességet. Mert nélküle félelmeink szörnyetegekké nőhetnek, aggodalmaink önzősséggé válhatnak, emberi méltóságunk és közösségvállalásunk az embertársainkkal való szolidaritás helyett kirekesztő pártpolitikává torzulhat.

A bölcsesség az idegengyűlölet, felsőbbrendűség érzés és intolerancia elleni oltás hatóanyaga. Az unitárius egyetemesség, a másság tisztelete és az elfogadás igencsak megtépzott és gyakran általunk is elárult alapja. A bölcsesség a tükör, amelyben megmoshatjuk önmagunkat, amely megmutatja igazi arcunk az arab, zsidó, magyar, román, cigány, székely, jobboldali vagy baloldali, meleg vagy „egyenes” címkéinkhez való ragaszkodásunk ellenére is. A bölcsesség az, ami megtanítja a valóságot valóságként látni.

Míg a bölcsesség a dolgok tényleges állásának a tudása, elfogadása, addig ennek ellentéte az illúzió, tévedés, a valóság helyett a saját szűk és merev forgatókönyvünk szerint való ítékezés, a félelmeink diktálta életmód, amelyből végül szinte mindig önbeteljesítő jóslat válik. A gonosz, pl. a terror elleni harc kísértése az, hogy bölcsesség nélküli és esetleg ösztönösen erőszakos ellenállásunk eredményeképpen mi magunk is a gonoszok sorait bővítjük, csak épp a másik oldalon. És ez az, ami ellen védőoltásra van szükségünk már az év kezdetén. A bölcsesség-oltás szerény nyé tesz és rendkívül éberré, érzékennyé az igazságtalanságra, és gyöngéden rávezet arra, hogy elválasszuk és leválasszuk a tényeket a véleményektől, a döntéseket a megállapításoktól, az itt és most valóságát a vágyainktól. A bölcsesség varázsszer, mely felfedi meglepett önmagunk előtt is, hogy a kultúránk és neveltetésünk, előítéleteink és aggodalmaink nem a szemünkben formálódnak, hanem a szemüvegünk lencséinek a torzításai. A bölcsesség megtanít arra, hogy minden nyelv, minden kép és fogalom, ami elménkben felmerül egy többé-kevésbé torz megfelelője a csupasz valóságnak. Minél több különböző szempontot, véleményt, akaratot, vágyat, ízlést, meglátást tudunk figyelembe venni, annál nagyobb eséllyel javíthatjuk látásunkat. És közöttünk is azok a legerkölcsebbek, akik a legtöbb különböző szempontot képesek figyelembe venni, és akik hajlandóak az ellentétek és ellenmondások feszültségével élni.

A 2016-os esztendő a világ leghatalmasabb országában, és nálunk is politikai választásokat hoz. Választások lesznek egyházköreinkben is. Egy ilyen évben nagyobb szükségünk van a tiszta látásra és a

bölcsességgel való védőoltásra, mint máskor. A félelem és bizonytalanság, ami társadalmunkban az utóbbi években felerősödött, egyszerű és mindenre megoldást ígérő szélsőséges nézetek térnyeréséhez vezetett, és a hagyományos erdélyi türelmet és multikulturalitást az anyaországból importált szélsőjobboldali eszmék aknazzák alá, melyektől gyülekezeteinket, közösségeinket sem tudtuk teljességében megóvni. Éppen ezért van most a leginkább szükségünk a szabadelvű és demokratikus elveink hangoztatására és felvállalására. Éppen ezért van szükség a sok szenvedést, kirekesztést tapasztalt kisebbségi sorsunk többlettudásával szolidaritást vállalni világgunk páriáival.

Az új évre való lelki felkészülésünkben az embertelenség elleni védőoltás alkotóelemei etikai alapelvek: nagylelkűség, kedvesség, nyitottság és együttérzés. Mindezek levezethetőek az ősi, hippokratészi eskü lényegére, a nem ártás elvére. Amennyiben ez az elv vezérel, akkor a nagylelkűségünk elveszi az önzőség erejét. A kedvesség számúzi a goromba trágárságot és konok hajthatatlanságot. A nyitottság barátságossá tesz, és megtöri az öncélú védekezés gonosz varázsát. Az együttérzés pedig egyetemes erkölcsi elvek alapján cselekvő világpolgárokká avat, és megakadályozza a végvárakban és szögesdrótokban gondolkodó kicsinyes énünk biztonságosnak tűnő zsákutcába való jutását.

Az új esztendő kísértései ellen készítsük magunkat és közösségeinket nagylelkűséggel, kedvességgel, nyitottsággal és együttérzéssel, és hangolódjunk a kontemplatív imádság szavaival úgy, hogy az elmélyült lelkiség védőoltás legyen erőszak, egoizmus és félelem ellen:

Üdvözöllek, üdvözöllek, Isten hozott!

Üdvözlöm és fogadom mindazt, ami a mai napon félelem áramlik. mert tudom, hogy a gyógyulásomat szolgálja.

Üdvözlök minden gondolatot, érzést, hangulatot, személyt, helyzetet és körülményeket.

Elengedem a hatalom és ellenőrzés, kontroll iránti vágyamat. Elengedem a vágyam a szeretet, megbecsülés, mások jóváhagyása és az öröm iránt.

Elengedem a vágyam a saját túlélésem és biztonságom iránt. Elengedem azt a törekvésem, hogy most változtassak helyzeteken, lelkiállapoton, és hogy megváltoztassak másokat vagy saját magam.

Kinyitom szívem a szeretet és az isteni jelenlét iránt, és engedem, hogy Isten munkálkodjon bennem és általam, Ámen.

(T. Keating nyomán)

Az egyházkormányzás egy éve

Az Unitárius Közlöny szerkesztősége évvértékelő és előretétező kérdésekkel kereste meg a Magyar Unitárius Egyház lelkesi és világi főtisztviselőit, Bálint Benczédi Ferenc püspököt, Kászoni-Kövendi József püspöki helynököt, Boros János, Farkas Emőd és Elekes Botond főgondnokokat, Gyerő Dávid főjegyzőt és Kovács István közügyigazgatót. A beérkezett válaszokat egymás mellé szerkesztve mutatjuk be a januári és februári lapszámunkban.

1. A választások óta egy év telt el. Kérjük, emlékeztesse az UK olvasóit azokra a fő célkitűzésekre, amelyek gyakorlatba ültetéséért – megválasztása esetén – a kampányban személyes felelősséget vállalt!

Gyerő Dávid: A választások előtt szakmai tudásomat és egyházi tapasztalatomat három terüle-

Gyerő Dávid főjegyző

ten láttam fontosnak kamatoztani. Első célom a belső egyházi viszonyok javítása volt, az egyháziasság erősítése, sőt, helyreállítása által. Egyházunk szeretetközösség – vállalkozásom első célja az volt, hogy ezt az önmeghatározást a valóságban jobban megéljük: szeretetközösség legyünk, és ne csoportok, érdekek gyülekezése! Második célom az Egyház külső viszonyainak javítása volt, az unitárius érdekérvényesítés erősítése által. Harmadik célom pedig az Egyházban valóságosan meglévő szakmaiság felhasználásának elősegítése volt az egyházi szükségletek hatékonyabb szolgálatára.

Kászoni-Kövendi József: Püspöki helynöki tisztségemre újra jelentkezve nem kellett kampányolnom. Természetesen ettől függetlenül voltak célkitűzéseim. Ilyen volt többek között az, hogy nagyobb mértékben próbáljam integrálni az egyházkerület lelkeszeinek munkáját a MUE munkájának egészébe. Sajátosságainkat figyelembe véve nem könnyű feladat. Az idén e vonatkozásban jobb eredményeket értünk el e téren, mint egy évvel korábban.

Boros János: A kampány idején nem volt szándékomban olyan javaslatokat tenni, amelyek megváltoztatják a világot.

Célkitűzéseim között szerepelt a Főtanács által elfogadott egyházi törvényeinket nyomtatott formában a lelkeszek és gondnokok rendelkezésére bocsátani.

Beszéltem a szolidaritásról, a kisebbekre való odafigyelésről, amit a továbbiakban is fontosnak tartok. Tudatában voltam, hogy a szociális kérdések egyre kihívóbban jelentkeznek, a Gondviselés Segélyszervezet tevékenységét támogatni kell.

Ígéretet tettem, hogy megválasztásom esetén igyekszem az egyházon belüli megosztottság enyhülését elősegíteni.

Kovács István: Helytelennek tartom kampánynak minősíteni a tavalyi főhatósági választások előtti időszakot, hiszen az a jelöltek egyházkormányzási terveinek bemutatását jelentette. Az akkor ismerttetett főbb célkitűzéseim:

– A hitélet és belmisszió érdekében egyházunk egészét átfogó programok beindítása.

– A megreformált egyházi jogszabályok alkalmazása és a törvényesség elősegítése.

– Az egyházzrészek újraegyesítését követő, tényleges szervezeti egységesülés megvalósítása.

– Az egyháztársadalmi szervezeteink tevékenységeinek hathatós segítése.

– A méltányosság és a teljesítményelvűség alapjain nyugvó új fizetési rendszer bevezetése 2015-ben.

– A külkapcsolatok és képviselet terén a nemzetközösségi kapcsolataink erősítése, beleértve az anyaországi államigazgatási szervekkel való kapcsolatok bővítését.

– Az egyházi stratégiai terv átfogó gyakorlatba ültetésének elősegítése.

– Az átvilágítási és közelmúlt-kutatási munka folytatása.

Kovács István közügyigazgató

Farkas Emőd: Személyes prioritásaimként jelöltem meg többek között a következőket: ifjúsági egyeletünk és oktatási intézményeink programjai, az egyéni és családi vallásmegélést elősegítő kezdeményezések támogatása; a hatékony és átlátható gazdálkodás; vallási, kulturális, építészeti és természeti értékeink bemutatása. Ugyanakkor fontosnak tartottam a partne-

Boros János főgondnok

rekkel való együttműködést; egyházunk tevékeny jelenlétét a nemzetközi unitárius szervezetek és ökumenikus mozgalmak életében; unitárius örökségünk védelmét célzó projektek támogatását, unitárius örökségünk emlékeinek nyilvántartását, összegyűjtését, kiállítását. Ezek ma is a prioritásaim.

2. A fontosnak tartott tennivalókból az eltelt egy év alatt konkrétan mit sikerült megvalósítani az Ön személyes közreműködése által? Melyek azok a történések, amelyek az Ön hozzájárulása nélkül nem jöttek volna létre?

Boros János: A Magyar Unitárius Egyház Alaptörvénye és más szabályait az esperesi hivatalokon keresztül kapták kézhez az egyházközségek tisztségviselői.

Fontosnak tartottam az Sz.M.Sz. által előírt főgondnokok és felügyelőgondnokok kollégiumának megalakulását, ebben vállaltam szerepet, kamatoztatva tizenegy éves felügyelőgondnoki tapasztalatomat.

Tagja voltam annak az egyeztető és szervező bizottságnak, amelynek munkája nyomán a szejkei találkozót újból egyetemessé emeltük.

Nem állítom, hogy valami az én hozzájárulásom nélkül nem történt volna meg, nem jött volna létre.

Kovács István: A kérdésfelvetés személyre szóló kiélezését nem tartom helyénvalónak, ugyanis

megvalósításaink közös munkánk eredménye, mindazonáltal megemlítek néhány megvalósítást. Szerénytelenségnek tartanám kijelenteni azt, hogy ezek közül mi nem történhetett volna meg nélkülem...

– A hitélet és belmisszió terén: Személyesen kezdeményeztem a szejkefűrdői találkozójú új alapokra helyezését, és a szervezésben is tevékeny szerepet vállaltam. Szorgalmaztam a liturgiai reform elkezdését, és az ezt ellenzőkkel szemben sikerült meggyőzőnöm az EKT-t annak fontosságáról.

– Jogszabályaink alkalmazását és az egyházi törvényességet közügyigazgatóként segítettem elő. Támogattam jogszabályaink kiadásának folyamatát.

– Közvetlenül bekapcsolódtam a Gondviselés Segélyszervezet háromszéki tevékenységeinek beindításába.

– Cselekvően részt vettem a fizetési rendszer megreformálásában, és elleneztem bevezetésének jövőre halasztását.

– Külcapcsolataink terén: Jelen voltam a Magyar Országgyűlés elnöknél tett látogatáson, és személyesen jártam el a házelnök úrnál annak létrehozásáért. Részt vettem az Indiai Unitárius Egyház jubileumi ünnepségén; előadást tartottam az ICUU alkalmi teológiai szimpóziumán és vezetőképzőjén. Többször tárgyaltam Magyarországra romániai nagykövetével egyházunk támogatásának lehetőségeiről.

Kászoni-Kövendi József: Erre a kérdésre csak abban a vonatkozásban válaszolhatok, hogy visszakerdezek: ki vagyok én ebben a gépezetben, hogy az én hozzájárulásom nélkül nem jöhetett volna létre valami? Minden létrejöhett, és ezért létre is jött akár nélkülem. Egyben ajánlanám a jövőre nézve, hogy ne így fogalmazódjanak meg a kérdések, mert így ennek nincs értelme, és sajnos csak „nagyképű” válaszadás lehetséges rá.

Farkas Emőd: Már főgondnokká választásom előtt fontosnak

tartottam hangsúlyozni, hogy konszenzusra törekvő, csapatban gondolkodó emberként másokkal közösen tudok hatékonyan dolgozni, és hogy a főgondnoki munkát is csapatban képzelem el. A felsorolt prioritások olyan célok, amelyeket folyamatosan szem előtt kívánok tartani. Az egyházkormányzás olykor szinte mindennapos, de

Farkas Emőd főgondnok

mindenképp folyamatos, heti rendszerességű munkát jelent. A felmerülő problémák többsége valamilyen szinten mind összefügg a kitűzött célokkal. Például, ha az egyházunk számára jelentős 2018-as évfordulóra készülő bizottság munkájában részt veszek, az kapcsolódik a vallási, kulturális értékek bemutatásához, vagy a lelkészek fizetési rendszerének kialakításán dolgozó bizottság tagjaként hozzájárulok a hatékonyabb és átláthatóbb gazdálkodáshoz stb. Minden megvalósításban (és kudarcban) nekem is megvan a magam szerepe. Nem hiszem, hogy van olyasmi, ami nélkülem nem jött volna létre, de bízom abban, hogy ami történik, az hatékonyabban történik a segítségemmel.

Gyerő Dávid: Három fő céлом közül az Egyház külső viszonyainak javításával haladtunk a legtöbbet. Ez nemzetközi viszonylatban igaz a leginkább, az ICUU elnökeként lehetőségem volt az unitárius kapcsolatokat Kolozsvárról jobban meghatározni, mint koráb-

ban. De az érdek-érvényesítésünk sokat erősödött romániai és magyarországi viszonylatban is, e téren pedig gyakran vállaltam személyes felelősségeket. Például a püspöki háznak Vallásszabadság Háza címen új rendeltetést javasoltam, és irányítottam a helyreállítás költségeinek megtervezését is. Sokat dolgoztam a világi és lelkesítő fizetések külső forrásainak érdemi növeléséért, a pályázati források hatékonyabb kihasználásáért, és azért is, hogy Bukarestben unitárius székházunk legyen, az új Alaptörvényt pedig végre államilag is elismerjék. Általánosan: amely unitárius szükségletet sikerült magunk között megbeszélni és felvállalni, szakmailag megtervezni és közösségileg megindokolni, és esetenként partnerekkel erősíteni, az kellő támogatásra lelt Bukarestben is és Budapesten is.

3. Az élet rendje, hogy a tervezetekhez képest váratlan, kiszámíthatatlan fordulatokat is hoz. Nevezzen meg néhány olyan történést, egyházit vagy társadalmi, amelyre nem számított, és amelyek alapvetően meghatároztak folyamatokat!

Farkas Emőd: Hatalmas lehetőség, hogy sikerült igen jelentős összegű támogatást szerezni az egykori püspöki lakásként szolgáló épület felújítására és Vallásszabadság Háza néven történő átalakítására. Ebben mindaddig csak reménykedhettünk, de nem számíthattunk rá. A projekt kidolgozásában és a támogatás megszerzésében nekem is megvolt a szere-

pem. A felújítás irányításában, egy bizottság keretében a jövőben is tevékenyen részt kívánok venni. Ha elkészül a Vallásszabadság Háza, az olyan megvalósítás lesz, ami a felsorolt prioritások közül többhöz is közvetlenül kapcsolódik.

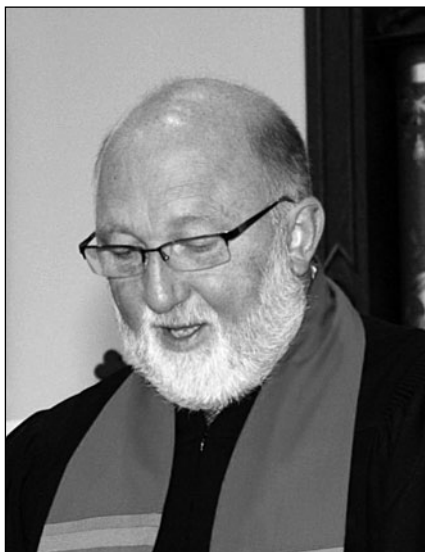
Gyerő Dávid: E tekintetben elsősorban a társadalmi folyamatok egyházi leképezése lett volna fontos: amikor történt valami értelmes körülöttünk, azzal kapcsolatban unitárius véleményt kellett volna mondanunk, sajátos értékeinket megjelenítő állást foglalunk. Sajnos, erre néző teljesítményeink eléggé gyengék: mintha nem lenne rá kellő vezetői készségünk vagy szervezeti gyakorlatunk. Nem beszéltünk például a szíriai menekültek ügyében kellő európai magatartásról, pedig jó alkalom lett volna az emberi értéke-

ket szem előtt tartó unitárius vélemény megjelenítésére. Fontos, hogy ez ügyekben ne várjuk meg a megkeresést, hanem mi magunk legyünk készek a nyilatkozásra.

Boros János: Jó érzés volt, hogy az év második felében sikerült méltányosan rendezni az egyházi alkalmazottak bérét. Külső tényezőknek is köszönhetően, az alkalmazottak bére mára már kielégítő. Az új rendszer ösztönzően hat a több, de főleg minőségi munka elvégzésére. Elégedetten mondom, hogy részt vettem a rendszer kidolgozásában, javaslatokat tettem, és minden jó szándékot támogattam.

Kászoni-Kövendi József: Sem egyházi, sem társadalmi folyamat nem hozott olyan változást, amire nem számítottam, és amely bármely módon meghatározta, gátolta volna annak megvalósítását, amit bevállaltam. Ha ez mégsem valósult meg, akkor annak nem objektív, hanem szubjektív, azaz tevékenységemből származó feladatok halogatása, elnapolása volt a fő oka.

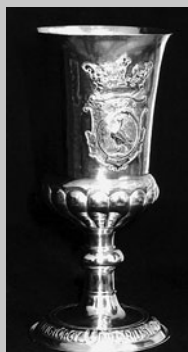
Kovács István: Nem számítottam arra, hogy egyes lelkészek esetében a személyes, szakmai és egyházpolitikai ellentétek a gyűlölködésig fajulnak. Nemzetközi kitekintésben mélységes aggodalommal szemlélem a népvándorlás váratlan kibontakozását és az egész Európára leselkedő veszélyeit. Valószínűnek tartom, hogy ez a folyamat a közeljövőben egyházunkat is állásfoglalásra, sőt, cselekvésre készíti.

Kászoni-Kövendi József püspöki helynök

Gyülekezetek számára úrvacsorai kelyhek, keresztlőpoharak, kenyérosztó tálak, illetve kancsók készítését (finomezüstből vagy a megrendelő által rendelkezésre bocsátott anyagból), javítását és tisztítását vállalom. Emellett ónból készült egyházi tárgyak restaurálásával is foglalkozom. Érdeklődni a 0264/433-241-es, 0765/128-601-es, illetve a (0036)20/3168-217-es magyarországi telefonszámon lehet.

IMREI IMRE
ötövsmester (Kolozsvár)

Jelentős Árpád-kori régészeti leletek Aranyosszéken

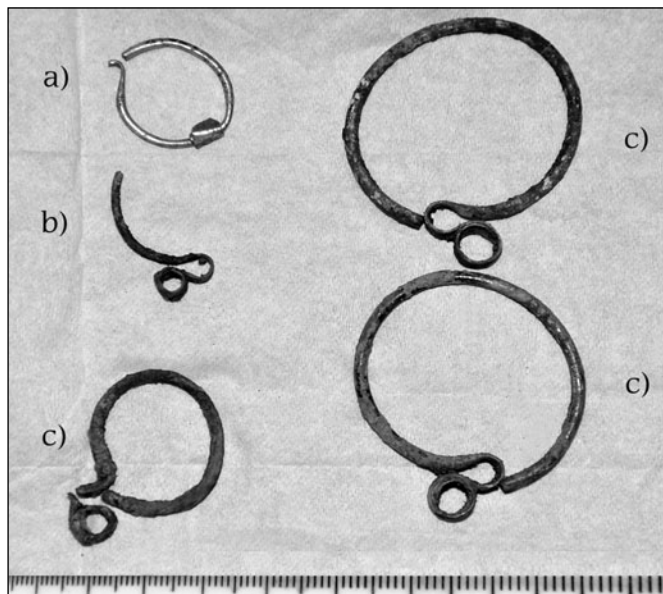
S-végű hajkarikák Bágyonban

FURU ÁRPÁD

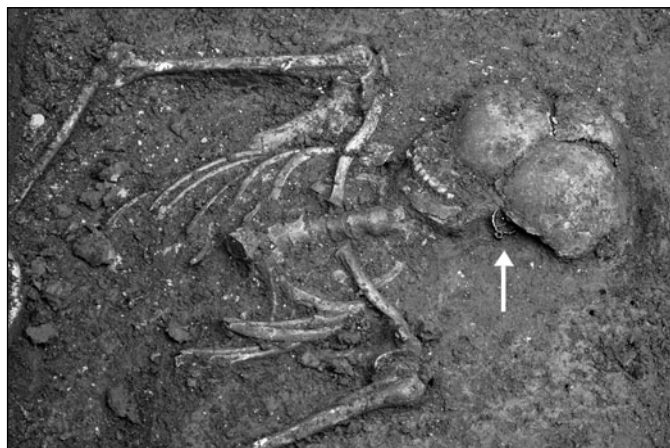
• Bágyonban az unitárius templom régészeti előtanulmányai során, az északi fal mellett a XI. század második feléből származó sírokat tártak fel, melyeket S-végű hajkarikák datálnak. A bronzból készült darabok mellett egy ezüst- és egy aranykarika is felszínre került. A leletek a székelyek betelepülése előtt Bágyonban élő és templomot építő tehetős magyar közösség jelenlétét bizonyítják. A feltárást dr. Csók Zsolt régész vezette.

Az S-végű hajkarikák a kora Árpád-kor minden társadalmi rétege által igen kedvelt és széles körben használt ékszerei voltak. A Kárpát-medencében a Magyar Királyság területén a X. század második felében már biztosan használták őket, és divatjuk csupán a tatárjárást követően hanyatlott. Gáll Erwin kutatásai- ból ismert, hogy Erdélyben a királyság többi területeihez képest viszonylag később tűntek fel, a legkorábbi példányok a XI. század első évtizedeiből ismertek. Későbbi megjelenésük ellenére népszerűségük Erdélyben is nagy volt, mint ezt a régészeti feltárások igen egyértelműen értelmezhető leletanyaga is igazolja. Nagy számban kerültek elő S-végű hajkarikák többek között Kolozsváron, Kolozsmonostoron, Dobokán, Gyulafehérváron, Vajdahunyadon, Déván, Szászvároson, Maroskarnán és Marosgombáson, és nem utolsósorban a Bágyon szomszédságában fekvő Várfalván. (Gáll Erwin: *S-végű hajkarikák megjelenésének ideje az Erdélyi-medencében*, ACCTA 2007. 239–251.) Erdély keleti sávjában, azaz a mai Székelyföld területén még későbbre, azaz a XII–XIII. századra tehető az S-végű hajkarikák elterjedése, erről tanúskodnak többek között a közelmúlt feltárásai révén is növekvő számban publikált petőfalvi, zabolai, csíksomlyói, fe-

nyédi, bögözi leletek (Benkő Elek, Székely Attila, Sófalvi András, Nyárádi Zsolt *feltárásait összefoglalta Benkő Elek: A középkori Székelyföld I*, MTA, Budapest 2012. 151–170.).

S-végű arany (a), ezüst (b) és bronz (c) hajkarikák
– Csók Zsolt felvétele

S-végű bronz hajkarika a kiemelés előtt – a szerző felvétele

Míg a honfoglalást követő korszakban az elhunyt társadalmi rangját a sírba helyezett viselethez tartozó tárgyakkal, ékszerrel, ötvösmunkával vagy fegyverrel, feláldozott lóval és lószerszámmal jelölték, addig a XI–XII. századi templom körüli temetőekben viszonylag kevés tárgy kerül elő. Ennek okát a Szent László- és Könyves Kálmán-féle törvényekben, valamint a szabolcsi (1092), tarcali (1100 körül) és esztergomi (1104, 1112–13) zsinatok előírásaiban kereshetjük, melyek egyfelől megerősítették a templom körüli temetkezések kötelező érvényét, másfelől szabályozták a temetkezések anyagi formáját, ezek puritán külsőségeit. A társadalmi státust ékszerek és fegyverzet helyett inkább a templom falaihoz minél közelebbi, majd a templom belsejében történő temetéssel jelölték, de megállapítható, hogy az S-végű hajkarika egyike azon ékszereknek, melyet az új keresztény egyházi szokásrend is megtűrt. (Gáll Erwin: *Krisztianizáció és régészet. Az Erdélyi-medencei 11–13. századi templom körüli temetők kutatásainak stádiuma*, In: Petkes Zs. (szerk.): *HADAK ÚTJÁN XX*, Budapest 2012. 287–312.)

Az átlagosan 2-4 cm átmérővel jellemezhető karikák ismertetőjele a gondosan megmunkált, kétszeresen hajlított S alakú végződés, melyet akár tovább dí-

szíthettek. Általában bronzból, ritkábban ezüsből, aranyból vagy elektronból (arany-ezüst ötvözetből) készültek. Viselésük módjáról több feltételezés is született. A sírokban leggyakrabban a koponyák két oldalán, a fültő körül található, és minden bizonnyal egy bőrszj segítségével rögzítették a fejre, feltehetően hajfonatokat is átvezettek rajtuk. Nem zárható ki fülbevalóként történő használatuk sem. Fejre rögzített pánton elsősorban nők, fűdíszként férfiak, hajfonatok rögzítésére mindkét nem használta. A ritkábban feltűnő ezüst és a még ritkább arany karikák általában kisebbek, és tehetős közösségekhez köthetőek, melyek fontos politikai és katonai szereppel is bíró központok, várak körül éltek. (*Mesterházy Károly: Köznépi ékszerek nemesfém változata. arany S-végű hajkarikák, In: Alba Regia 20. 1983. 144–151.*)

Bágyonban a templom helyreállításának előkészítése érdekében végeztek – az alapozási mélységek feltárásával összekapcsolt – előzetes régészeti feltárást. Jóllehet átfogó régészeti kutatásra csupán a teljes helyreállítás sikeres pályázatása esetén gondolhatunk, és most csak néhány karakterisztikus szelvény megnyitását lehetett felvállalni, az eredmények már így is nagy tudományos jelentőséggel bírnak. Az ása-

tásokat vezető dr. Csók Zsolt régész szerint a feltárás egyfelől igazolja azt a korábbi feltételezést, hogy a későbbi korokban többszörösen átépített bágyoni unitárius templom Árpád kori alapokkal és falrészekkel bír, és temető vette körül. Az ásatások igazi meglepetését viszont a XI. század második feléből származó arany és ezüst hajkarikák jelentették. Ezek egykori tulajdonosaiban olyan tehetős, feltehetően szabad jogállású személyeket kell keresni, akiknek anyagi jólétét a közeli Várfalván álló ispáni vár, azaz a királyi vármegye központját képező Torda-vára politikai és gazdasági súlyával összhangban lehet értelmezni. Bágyon tehát Szent László és Könyves Kálmán korában Várfalvához hasonlóan Torda vármegye jelentős települése lehetett. Dr. Csók Zsolt felhívta a figyelmet arra is, hogy a Kárpát-medencében eddig mindössze 22 helyen találtak aranyból készült hajkarikát, míg Erdélyben mindaddig csak Nagybányán került elő hasonló kialakítású példány. Mindez felértékeli a bágyoni lelet fontosságát és a bágyoni Árpád-kori közösség súlyát.

Reméljük, hogy a jövőben mód lesz további régészeti kutatásra, melynek eredményei bizonyára tovább árnyalják majd Bágyon, Aranyosszék és Erdély középkori történetét.

Harangszentelés

NAGY LÁSZLÓ

• A marosvásárhelyi Bolyai téri Unitárius Egyházközség második alkalommal élte át a harangok megérkezése fölötti örömet. Amikor 1930-ban felépült a templom a kis tornyával, akkor nem volt lehetőség harangokat is vásárolni. Így 70 évig a „lélekharangok” szóltak a marosvásárhelyi unitáriusoknak. Mégis tudták nagyon sokan, hogy minden vasárnap 11 órától istentisztelet van, és arra eljöttek. Aztán e hiánynak volt előnye is, mert nem lehetett harangozni a pártelvtárs parancsára, ha épp olyan fontos eseményt akartak ráerőszakolni az egyházakra. Aztán 2000-ben, amikor templomunkat is megjavítottuk, a Gondviselés ránk tekintett Oborzil Gyula és Nagy Rózsa személyében, akik leányuk, Oborzil Edit (1921–1996) és vejük, Jeney Tibor (?–1995) iparművészek emlékére két harangot adományoztak egyházközségünknek. A Jeney–Oborzil házaspár kidolgozta és szabadalmaztatta a réselte vagy hasítékolt palástú alumíniumharangokat. Az első ilyen eljárással készült harangot, a Kölcsény-harangot, 1983-ban állították ki az ausztráliai kiállításon. A művészpár halála után a megmaradt harangokból egy állandó kiállítást, harangházat, hoztak létre Hajdúszoboszlón a Szent István parkban 1999-ben. Oborzil Edit szülővárosának ado-

mányozta a harangokat és ezeket írta az adományozó levelében: „... hirdesse az emberiségbe vetett hitünket és szeretetünket, és azt a hitvallásunkat, hogy a földön élő valamennyi ember összetartozik és egymásra utalt.” A nagy harang átmérője 65 cm, magassága 60 cm, és 1986-ban öntötték. A kicsi harang átmérője 40 cm, magassága 38 cm, és 1983-ban öntötték. Mind a két harang Budapesten készült.

Megjegyzem, hogy harangjaink testvérei a megyesi és a pécsi egyházközségeinkben is „az élőket hívják, a halottakat megsíratták és a villámokat megtörik”.

Régi vágya volt nagyon sok egyházközségi tagunknak, hogy templomunknak is jó hangzású harangjai legyenek. A vágyat tett követte. Egy évvel ezelőtt, az őszi hálaadás ünnepén hirdettük ki először a templomban, hogy új harangokat szeretnénk öntetni. Egy év alatt kisebb-nagyobb adományokból összegyűlt a szükséges pénz. Nagyon sokan adakoztak, más felekezeti testvéreink is segítettek. Köszönjük mindenki adományát! Az adományozók nevét és adományuk összegét az Aranykönyv mellett egy ünnepi, külön kiadású füzetben örökítjük meg.

Az új harangokat Székelyudvarhelyen a Lázár Imre mérnök által irányított Selwerk kft. öntödéjében készí-

tették. A nagy harang 210 kg, a palást átmérője 680 mm, magassága a kengyellel 1100 mm. Ára 4960 euró. Felirata: „ÁLDJAD ÉN LELKEM AZ URAT” ZSOLT 103,1 ISTEN SEGEDELMÉVEL ÉS A HIVEK ADOMÁNYÁBÓL ÖNTETTE A MAROSVÁSÁRHELYI BOLYAI TÉRI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG 2015 KÉSZÜLT SZÉKELYUDVARHELYEN LÁZÁR IMRE ÖNTŐDÉJÉBEN.”

A kicsi harang 135 kg, a palást átmérője 572,6 mm, magassága a kengyellel 946 mm. Ára 3348 euró. Felirata: „ISTEN SEGEDELMÉVEL ÉS A HIVEK ADOMÁNYÁBÓL ÖNTETTE A MAROSVÁSÁRHELYI BOLYAI TÉRI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG 2015 KÉSZÜLT SZÉKELYUDVARHELYEN LÁZÁR IMRE ÖNTŐDÉJÉBEN.”

A harangokat 2015. szeptember 11-én Szabó Zoltán-Győző gondnok, Gombos Ferenc pénztáros és Palatka Attila keblitanácsos szállította el Székelyudvarhelyről. Felszerelésükre másnap, szeptember 12-én, szombaton, került sor, a Barla Attila mérnök által tervezett és egy parajdi ácscsoport által elkészített állványra. A faanyagot Zima Ferenc sáromberki vállalkozó adományozta. A harangokat nagy gonddal és ez eseményt mélyen átérezve kézben vitték fel a toronyba. A nehéz, megpróbáló munkát felülmúlta az öröm. Az első harangzúgást a toronyban Szabó Zoltán-Győző gondnok, Gombos Ferenc pénztáros, Iszlai Béla, Kedei Pál, Kercsák Erzsébet, Kocsis Lajos, Miholcsa Gyula, Nagy József, Palatka Attila, Takács István keblitanácsosok hallhatták, akik a harangokat is felszerelték. Derék munka volt. Köszönjük.

A harangokat a szatmárnémeti Deák László mérnök villamosította, ennek költsége 7400 RON.

A harangszentelő ünnepséget november 29-én, advent első vasárnapján tartottuk. A szószéki szolgálatot Bálint Benczédi Ferenc püspök végezte, aki szolgálata végén Isten áldását kérte a gyülekezet életére, és megáldotta a felvirágozott harangokat. Az eseményhez illő ünnepi műsorban vallásórás gyermekeink verseket mondtak és énekeltek, a Művészeti Egyetem mesteris diákjai, Bereczki Klára és Lőrinczi Lehel orgonán játszottak, a Tiberius vonósnégyes Barber Adagióját adta elő. Kilyén Ilka színművész és Tróznér Kincső énekművész verssel és énekkel tette szebbé ünnepelésünket.

Konfirmáltak találkozója harmadszorra

Lassan megszokottá kezd válni, hogy egy novemberi szombaton nyolcadikos diákok hada jelenik meg a baróti unitárius egyházközségben ismerkedni egymással, az unitarizmussal, az egyletes étellel. Múlt szombaton, november 21-én 35 idén tavasszal konfirmált erdővidéki és az Olt mente településeiről érkezett diák volt jelen a Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör és az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) által szervezett találkozón.

A délelőtt folyamán a vargyasi egyletesek ismerkedő, csapatépítő játékokat vezettek le, a vallással kapcsolatos énekeket tanítottak az ifjaknak. Ezután Lakatos Sándor, a Berde Mózes Unitárius Gimnázium vallástanára, iskolapedagógusa vetített képek segítségével mutatta be az iskolát a továbbtanulás választása előtt álló diákok számára.

Török István, a Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör esperese elmondta, a találkozó állandó helyszíne a baróti egyházközség, társrendezője az ODFIE, az esemény célja a konfirmáltak ifjúsági tevékenységbe

való integrálódása, kedvcsináló az egyletes élethez, tájékoztatni a gyerekeket, mondani a jót, hozzájuttatni a fiatalokat a keresztyúri iskola kínálatához.

A délelőtti tevékenységek után az ifjak névre szóló emléklapot, valamint az Újvárosi Katalin által szerkesztett Vasárnapi iskolás kézikönyvet kapták ajándékba, amit közös ebéd követett. Az esemény támogatója Kovászna Megye Tanácsa volt.

BARDO CZ ANDREA

Berde Mózsza-ünnepség Sepsiszentgyörgyön és Szentivánlaborfalván

FERENCZI MÁRIA-MAGDOLNA

„Emlékezzetek meg azokról, akik előttetek jártak”
(Zsid 13,7)

• „Egyházunknak nem volt szegényebb embere, mint ő, de bőkezűbb, mondhatnók pazarabb jóltevője sem. Neki csak egy kívánsága volt, s az sem magára vonatkozott: maradjon meg egyházunkban a hagyományos áldozatkészség és takarékoság szelleme, mely sok időn át fenntartója volt. Ezt kell szem előtt tartani az egyháznak, amelynek igazi ereje nem az öröklött vagyonban van, hanem azokban az áldozatra kész lelkekben, kik megújuló lelkesedéssel tudnak munkálni és áldozni a köz javáért.” – írja 1926-ban Darkó Béla az Unitárius Életben.

A Háromszéki Magyar Sajtóért Alapítvány és az Unitárius Egyház kezdeményezésére Sepsiszentgyörgy önkormányzata Berde Mózsza egész alakos szobrának megtervezésére pályázatot hirdetett, a beérkezett terveket december 15-én állították ki templomunkban.

A meghívásos és nyílt pályázati kiírás szerint egyrészt bárki jelentkezhetett, másrészt felkérték Petrovits István, Éltes Barna, Vetró András, Hunyadi László, Bocskai Vince és Kolozi Tibor szobrászművészeket a tervek elkészítésére. Szobrászművészekből álló zsűri döntötte el, hogy jövőben melyik terv alapján készíttetik el a szobrot.

2015. december 13-án Berde Mózsza születésének bicentenáris ünnepére gyűltünk össze a sepsiszentgyörgyi, majd a szentivánlaborfalvi unitárius templomban.

Szentgyörgyön a Teremtő nagy Isten... eléneklése után Kovács István lelkészünk meggyújtotta az adventi koszorú harmadik gyertyáját, majd felemelő

Ünnepség a sepsiszentgyörgyi templomban

imát mondott: „ha összeadjuk fényeinket, legyőzzük a sötétséget. Az előttünk járó világítókra gondoljunk, akik erőt adnak, gerinceinket kiegyenesítik, most is, ma is sugárzik ránk fényük. Büszkeségünkre, nagy elődünkre, Berde Mózsára emlékezzünk, aki szerény életével szolgálta népét, Erdélyt, egész közösségét.”

A beérkezett pályamunkák

Az Ígéretbeváltó, édes jó Atyánk... derekas énekünk után Bálint Benczédi Ferenc püspökünk beszédét hallgattuk meg, melynek alap gondolatát egyrészt Mt 2,9-re („Íme a csillag, amelyet láttak, előttük ment.”), valamint a Zsid 13,7-re alapozta („Emlékezzetek meg azokról, akik előttetek jártak...”). Püspökünk kiemelte Berde Mózsza nagyságát, aki nemcsak nekünk, unitáriusoknak, szentivánlaborfalviaknak és sepsiszentgyörgyieknek, e táj szülötteinek, hanem keresztény világunknak is utat mutatott, csillag volt. Figyeljünk a csillagra, mely nemcsak a betlehemi pásztoroknak mutatott utat, hanem vezet ma is, minket, keresztény embereket.

Az ünnepi műsorban a szentivánlaborfalvi Székely István Dalkör adott elő katalán és 48-as katonadalkat Kelemen Alpár vezényletével.

Kisgyörgy Zoltán közismert újságíró, geológus a tőle megszokott székely humorral ecsetelte Berde Mózsza életét, munkásságát. „Fájinul összejött ezzel a születésnappal a mai ünneplés”. Berde Mózsza születésének pontos dátuma ismeretlen, de tudjuk, hogy a laborfalvi unitárius Berde családban született, és 1815. december 15-én keresztelték meg. „Féltem az öreg cserefát – mondta –, mely tanúként áll az egykori laborfalvi szülőháza előtt, immár öregén, száraz ágaival, talán egykoron kopjafa-anyag lesz belőle.”

Kisgyörgy Zoltán falvainkat járva Szentivánlaborfalván is a Berde-émlékeket kutatva beszélgetett el Berde Áron leszármazottaival: Berde Lenkével és Korodi Sándorral.

Berde Mózsa önvédelmi harcos, politikus, jogász volt. A székely katonaság választotta meg népképviselői országgyűlési követnek. Részt vett a kolozsvári jobbágyfelszabadítási törvény megírásában. Hozzájárult a határőrrendszer megszüntetéséhez. Tárgyalt Agyagfalván Gábor Áronnal. Azt is megtudtuk, hogy a Berde név hun eredetű, Parajdról kerültek elődeik Laborfalvára.

Kisgyörgy Zoltán kiemelte Benczédi Gergely Berde-életrajzíró könyvét, amelyből megtudhatjuk, hogy Berde jó pedagógus volt. Tanította a vargyasi Daniel Gábort.

Szüleinek, Berde Mózesnek és Márkos Krisztinának sírhantját a laborfalvi unitárius temetőben tumba őrzi. Édesanyja ágából származott Márkos Dániel (Sepsiszentiván, 1637 – Kolozsvár, 1689) unitárius püspökünk.

Berde a visszaszolgáltatási bizottság tagja volt. Birtokának egy részét Kálnoki Bedő Imrének adta el. Hagyatékának egy részéből fedezték többek között a

Koszorúzás Szentivánlaborfalván

kolozsvári és keresztúri iskolák megépítését. Mintegy 200 kolozsvári, tordai és keresztúri unitárius gyermek mindennapi kenyerét állta. Innen ered a Berdecipó név. Sepsői és miklósvári képviselő, az Unitárius Egyház főtanácsosa és jogtanácsosa volt. Az egyház jótevője volt, de pénzadománnyal segített más intézményeket is: Erdélyi Múzeum, EKE, Székely Nemzeti Múzeum, kézdivásárhelyi Erzsébet Leányárvaház, Szentkereszt Stefánia Menház. Lelkét Budapesten adta vissza Teremtőjének 1893. szeptember 22-én. Végakarata szerint síremléke Kolozsváron, a Házsongárdi temetőben van, földije, Bölöni Farkas Sándor mellett. Temetésén a kilyéni Ferencz József püspök mondott gyászbeszédet. A kései utókor megőrzi Berde emlékét: A Kolozsvári Unitárius Kollégium épületében az egyház 1901-ben mellszobrot állított,

amelyet Margó Ede (1872–1946) budapesti művész készített.

Szentivánlaborfalván 1993 óta nevét viseli a Berde Mózsa Általános iskola, Szalad Árpád iskolaigazgató idejéből. Az emléklakettet Petrovics István készítette. A templom előtti emlékkopjafát az árkosi Bálint Zoltán, a „múzeum-gyermek” faragta. A szentivánlaborfalvi unitárius templom falára felfüggesztett emléktábla is megemlékezik Berdéről: „E község halhatatlan szülöttje, a legnagyobb unitárius jótevő, laborfalvi Berde Mózsa emlékére. Dr. Szentiványi Gábor, 1939”. A szószéki koronát id. Berde Áron készítette 1862-ben. A sepsiszentgyörgyi Turulmadár Ifjúsági Iroda gyermekekkel foglalkozó köre Berde Mózsa nevét viseli, vezetője Furus Levente.

A továbbiakban István Ildikó népdalénekes hangja csendült fel, majd Balázs Antal elmagyarázta az általa faragott Berde Mózsa emlékkopjafa motívumait. Ez immár a harmadik kopjafa templomunk környezetében.

Czimbalmos-Kozma Csaba városigazgató kihirdette a szoborbizottság döntésének eredményét: a nyertes Harmath István székelyudvarhelyi származású művész makettje lett.

A továbbiakban Ferencz Csaba, a Háromszék napilap gazdasági igazgatója méltatta Berdét.

A Kriza János nevével fémjelzett dalárdánk Dénes-Karácsony Gabriella karnagy vezényletével két népdal és a Szózat eléneklésével szolgált.

A Magyar Himnusz eléneklése után a templom előtti kopjafánál Buzogány-Csoma István lelkész mondott imát, majd koszorúzás következett. Záróakkordként a Székely himnusz csendült fel.

Az állófogadáson nőszövetségünk és a szociális bizottság tagjai jeleskedtek a töltött káposzta elkészítésével és felszolgálásával.

Ünnepségünk délután a szentivánlaborfalvi templomban és iskolában folytatódott. Buzogány-Csoma István helybeli lelkész imát mondott, énekkel, szóval, gyertyagyújtással köszöntötte a meghívottakat: főtisztelendő püspökünket, egyházkörünk esperesét, elöljáróit, a polgármestert. A szószéki szolgálatot Bálint-Benczédi Ferenc püspökünk végezte a Jn 13,15 alapján. Dalárdánk ünnepi énekléssel tisztelt Berde emléke előtt, majd Kisgyörgy Zoltán méltatta Berde Mózsa nagyságát. A helybeli iskola diákjai Kelemen Tünde vezetésével énekszámokat adtak elő, majd a helybeli Laborfalvi Róza Ökumenikus Nőszövetség Kórusának fellépése következett.

Dr. Ráduly István, Uzon község polgármestere köszöntötte a jelenlevőket. A templom előtti kopjafánál a dalkörösök éneklése után Pap Mária püspöki titkár-nő köszöntötte a jól ismert arcokat, ünneplőket. Koszorúzással, himnuszaink eléneklésével, az iskolai emlékszoba megtekintésével, majd állófogadással ért véget e méltó megemlékezés.

Temesvári unitárius nap

SZÁSZ ENIKŐ

• Temesvár (és a Bánság úgy általában) egy ismeretlen vidék, egy olyan soknemzetiségű közeg, ahol a magyarság lélekszáma mindössze 5,2%. Magyarán: a szórványok szórványa. A diktatúra évtizedeiben folyamatos volt a magyar etnikumúak ideáramlása, többnyire a Székelyföldről, de jöttek Szilágyságból, Biharból, máshonnan is, a jobb megélhetés reményében. És jöttek szép számmal unitáriusok is.

Az elnemzetietlenítő politika hatványozottan hatott a szórványlétben, mely a kisebbségi élethelyzet talán legnehezebbike és legsebezhetőbbje. A vidéki településeken vagy Temesvár hatalmas tömbház-nyegedeiben szétszóródva új otthonra lelt, „bevándorolt” magyarság nem tudott közösségbe szerveződni: gyökerek, erős nemzetiségi öntudat, közösségi és intézményi háttér hiányában vagy a megfelelési kényszer okából nagyon hamar az önfeladás, beolvadás állapotába került, mely folyamat ma már visszafordíthatatlannak tűnik.

Ez alól az idetelepült unitáriusság sem volt kivétel, és csak örülhetünk, ha az „elcsángálás” más magyar egyházak és nem a más nemzetiséghez tartozó egyházak irányában történt. Nehezítette a helyzetet, hogy a temesvári unitáriusoknak sosem volt saját egyházuk, közösségi találkozási pontként is használható parókiájuk, helyben lakó lelkészük. Évtizedekig a nagyváradi tiszteletes szolgált be, s a helyi gyülekezeti tagok mozgósítása az esedékes istentiszteletekre levélbeni megkeresés útján történt. A rendszerváltás után erőre kaptak egyházaink, s az egyre-másra alakuló, civil szervezetekkel együtt mind a mai napig a bánsági magyar kulturális, közművelődési és közösségi élet kezdeményezőivé, szervezőivé váltak. Igen jó az együttműködés a különböző magyar felekezetek között, a legnagyobb tagsággal rendelkező 4 temesvári református gyülekezet, az evangélikus egyházközség és néhány, nemzete iránt elkötelezett lelképásztor által vezetett katolikus plébánia példaértékű együttműködésben támogatja egymást és a különböző civil szervezeteket. Örömmel számolhatunk be arról, hogy az unitárius kezdeményezéseket is felkarolja az ökumenikus jellegű összefogás. Az evangélikus egyházközség biztosít szórványegyházközségünk számára állandó helyszínt istentiszteleteink megtartásához. Új lendületet vett gyülekezeti életünk, amióta az Unitárius Püspökség létrehozta a Dél-Nyugat-Erdélyi Unitárius Szórványegyházközséget (hozzákapcsolva a temesvári egyházközséget is), melynek élére Koppándi-Benczédi Zoltán fiatal lelkészt nevezte ki.

Tiszteletes urunk immár több mint három éve látja el nagy közmegelegedésre feladatát Temesváron. Felkészültsége, elhivatottsága, kitűnő szónoki képes-

sege, barátságos, közvetlen stílusa nemcsak az unitáriusok körében teszi őt egyre népszerűbbé. Fáradságot nem kímélve igyekszik nemcsak egyházi, hanem civil rendezvényeken is megjelenni a Bánság fővárosában. Igyekezete visszhangra és támogatásra talált az ökuméniaát ténylegesen gyakorló többi magyar egyházközség vezetőjének körében. Így a 2015-ös évben – a havi rendszerességgel tartott istentiszteletek mellett – több nyilvános szereplésre is lehetősége adódott: a március 15-i temesvári megemlékezések egyik szónoka volt, egyházunkat képviselte májusban a XX. Bánsági Magyar Napok közművelődési rendezvénysorozat keretében megmaradásunkért tartott ökumenikus istentiszteleten, június 4-én, az Összetartozás napján ünnepi beszédet mondott a református templomban, s ugyancsak egyházunk színeiben vett részt a november 15-én megszervezett szórvány-napi rendezvényen.

Kezdeményezésére november 22-én unitárius napot szerveztünk, így az istentisztelet egy valóságos ünnepi találkozóvá terebélyesedett, melyre meghívtuk nemcsak az unitárius híveket, ezek más vallású vagy nemzetiségű házastársát, gyerekeit, hanem a temesvári történelmi egyházak lelkészeit, valamint a kolozsvári püspökség képviselőit is. A helyszín ezúttal a Temesvár-Belvárosi Református Egyházközség temploma volt, melyet szép számban töltötték meg az érdeklődők. Az igen érdekes prédikációt Bálint Róbert Zoltán mészki unitárius lelkész, közigazgatási előadó-tanácsos tartotta, majd Koppándi-Benczédi Zoltán köszöntőjét követően egy ünnepi műsorra is sor került: Szilágyi Borbála, a temesvári Bartók Béla Elméleti Líceum zenetanárnője (aki a rendes havi istentiszteleteken a kántori feladatokat is ellátja) Bach műnüttet adott elő orgonán, ezt követte Illés Izabella, ugyanazon oktatási intézmény 7. osztályos tanulójának szavalata. Trombitán játszott Fóris András 6. oszt-

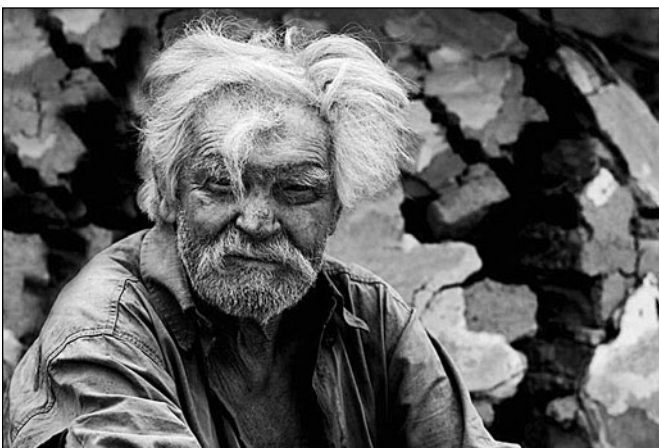
tályos tanuló és Szabó Ferenc, a Líceum tanítója, aki a zeneműveket is betanította, majd furulyán játszott Il-és Sándor és Fóris Zoltán, mindketten másodikosok. Az istentiszteletet lezáró Himnusz eléneklése után közös ebéd, jókedvű ismerkedés, terefere következett a református épületeryüttes alagsorában levő Újvárossy Ernő gyülekezeti teremben,

Temesváron ilyen jellegű unitárius találkozó még nem volt, de igyekszünk a jövőben is támogatni Koppándi-Benczédi Zoltán tiszteletes hasonló kezdeményezéseit, hisz ezek nemcsak kis gyülekezetünket erősítik, hanem tágabb értelemben vett szöványközösségünket és kapcsolatainkat is a testvéregyházakkal.

Falvaíd járva vagyok ünneplőben

Naponta 250 millió fotót töltenek fel a Facebook közösségi oldalra, és ennek sokszorosára tehető a megörökített pillanatok száma egy olyan világban, amelyben a vizuális memória külterjessé válása mindennapi. Nem megjegyzünk valamit, hanem lefényképezzük, és nem elmeséljük az akár hétköznapi történetet, hanem fényképek sorozatával dokumentáljuk azt. A kommunikáció vizuálissá vált, így eleve kihívás fotós előadásról beszámolni, főleg a szóból értő laikusnak, akinek a Balkon Kortárs Művészeti Folyóirat cikkei csak véletlenszerűen kerültek az olvasmányai közé. Következésképpen, az alábbiakban nem lehet szó a vizuális művészet technikai mélységeiről, annak ellenére, hogy, amint azt az anekdotából is tudjuk: igény lenne rá. Ennél már csak az nehezebb, hogy valaki fotóművész legyen ebben a korban. Olyan, mintha úgy lenne valaki zenész, hogy a társadalom nagyobb részének állandóan a kezében (vagy a zsebében) van a hegedű.

Bartha Alpár kökösí unitárius lelkész meghívására gyűlt össze a teremnyi fiatal és kevésbé fiatal helybeli és a szomszédos településekről érkező érdeklődő a kultúrotthonba egy rendhagyó előadásra. Mert Czire Alpár *Falvaíd járva vagyok ünneplőben* fényképes vetítéssel egybekötött november 19-i előadása sok szempontból rendhagyó volt. A négy mappába szerkesztett, másfél órás előadás fényképes anyaga tájképeket, csendéleteket, embereket és munkapillanatokat mutatott valahogy úgy, ahogyan mi is láthattuk volna.

Czire Alpár: Omlófélben

Láthattuk volna – annak ellenére nem láttuk, hogy ismerősek voltak a helyszínek, a hagyományos gazdálkodás, a tapasztos házak megkopott színe és az idők ráncai mind az általunk megélt, de már letűnőfélben levő világnak a darabjai. A néha meghökkentően jó fényképek (nem egynél futott végig az ámulat moraja a termen) értékorientáltan fókuszálják a nézők figyelmét a fotós által fontosnak tartott részletekre. Mert minden kép kompozíció, tudatosan megkomponált, amelyeknek a vezérelve, azt mondhatnánk, az idő múlásának visszafordíthatatlansága, a végzetesség, egy tragikus attitűd, de nem mondjuk, mert Czire Alpár sem így beszél. Az előadás közérthetően kommentálja a képeket és azok elkészítését, közben történetek elevenednek meg, humoros és kesernyés, személyes és közösségi elemek vegyülnek az elejétől végéig izgalmas és a szó igazi értelmében ünneplés előadásban.

A vita hevében minap egy barátom szögezte nekem a kérdést, hogy mit tartok a fotóművészet három alappilléreinek. Ha csak pár nappal korábban kérdezi, meg kellett volna gondolnom a választ, de a Czire Alpár előadása után könnyen ment. A 250 millió facebookos fotó és a Czire Alpár művészfotói közötti mindenki által érzékelt különbség szerintem a következő három dolognak köszönhető: az elsajátítható technikai tudás, a gyakorlat által kamatoztatott tehetség és az a plusz, amit az hozhat, ha valaki éveken keresztül felkel a hajnali órákban, és türelmesen várja a legjobb fotó elkészítéséhez alkalmas fényviszonyokat. Nem egyszerűen shoppingol a természet kész termékeiből, hanem alkot, a világ látásának specifikusan fotós módjára.

Unitáriusként Szent Jakab útján

TAKÁCS ENIKŐ

• A Szent Jakab-zarándokút, vagy ismertebb spanyol nevén az El Camino, Santiago de Compostelába vezet, a spanyolországi Galícia tartomány fővárosába. Több kiindulópontból is lehet a cél irányába haladni.

A legenda szerint Jézus tanítványának, idősebb Szent Jakabnak mártíromsága után a király rendelete nem engedte a holttestet eltemetni, ezért tanítványai ellopták, koporsóba tették és egy hajóra csempészték, de elfelejtették azt kikötni. Így a hajó Spanyolország partjára sodródott, ott eltemették. Sírja feledésbe merült, aztán a IX. században egy csillag mutatta meg helyét. Maradványait Santiago de Compostela csodaszép katedrálisa őrzi. Jeruzsálem és Róma után Santiago de Compostela a keresztény zarándokok legfontosabb célpontja lett a XII. századra. Miután a Szentföldre irányuló zarándoklatok ellehetetlenültek az arab terjeszkedés miatt, felértékelődött az El Camino szerepe. A zarándokút jelvénye a fésűs kagyló, melyet az út mentén a sárga nyíllal együtt vagy külön-külön is felfestve mindenütt megtalálhatunk. A középkorban a templomos lovagrend védte a Santiagóba igyekvő zarándokokat, az út mentén szálláshelyeket hoztak létre. Impozáns épületeik hatalmas vagyonukról tanúskodnak ma is.

Én az ún. francia utat választottam e zarándoklat megtételére. Saint Jean Pied de Portból indultam, Franciaország déli részéről, és több mint 800 km legyaloglása után jutottam el Santiago de Compostelába. Az időmet úgy osztottam be, hogy elmehessek Fisterrába, a kontinens legnyugatibb pontjára. Amerika felfedezéséig úgy tudták, ott a világ vége (Fisterra=finis+terra). Santiagóból Muxiába, majd Fisterrába gyalogoltam, és a végtelennek tűnő óce-

ántól visszaindultam ismét Santiagóba. A világ végéről visszafordultam és hazajöttem.

A zarándokok egy útlevelet kapnak az indulás helyén, így vehetik igénybe az olcsóbb szállásokat. Amint az útra léptem, egy közösségnek, egy nagy családnak a tagja lettem. A zarándoktársakat a hátizsákról és a rá erősített kagylóról megismertem, és köszöntöttem Buen Caminót, jó utat kívánva. És ezt tették ők is. Nagyon sok ember-

rel, kultúrával, felfogással találkozhattam, és mindenünkben van valami közös: mind Santiago felé tartunk, cipelve életünk nehézségeit, válaszra váró kérdéseket, nyomasztó kétségeket. Hiszen napjaink zarándokai a keresők.

Első nap a Pireneusokon vezetett keresztül a zarándokút, 1200 métert kapaszkodtunk aszfaltozott úton, tehének, juhok legelészték körülöttünk. A hátamon a még otthoniakkal megpakolt hátizsák. Semmi edzés nélkül 26 km után megérkeztem Roncevallesba, jól elfáradva. Ettem a szőlőcukrot rendesen. Mindent lelkesedéssel fogadtam, hiszen az újdonság varázsával hatott rám, és pár nap alatt beleszoktam a caminós életbe. Reggel felkeltem, elkészültem az útra, felvettem a hátizsákom, és

8-10 óra gyaloglás után megálltam, egy szálláshelyen tusoltam, mostam, ettem, pihentem, majd elindultam nézelődni. A napjaim így teltek, és mégis minden nap más volt, új helyzetek elé állított.

A napi szakaszok alkalmával életem apró problémáival kerültem szembe. Volt időm megállni, önmagammal találkozni. Mert itt-hon a folyamatosan ránk zúduló kihívások nehezen engednek időt a gondolkodásra.

Megtanultam, hogy számomra a lehetetlen nem létezik. Hiába húzta a hátizsák a vállam, égetett a nap vagy zuhogott az eső, haladni kellett. Akkor is, ha úgy éreztem, minden összeomlott bennem, hogy ennél rosszabb már nem lehet. A kilátástalanságban mindig akadt egy biztató szó, egy segítő szándék, egy felemelő kéz, csak lehetőséget kell adni, hogy ránk találjon, észrevegyük. Egyik nap hideg szél fújt, a csontomig hatolt, egyedül mentem, senki ismerőssel nem találkoztam, az út monoton volt, a kedvem egyre rosszabb, semmi sem tetszett. Egy öregember üldögélt az út mellett, megállított, és mandulát tört a kezembe. És végig beszélt hozzám, spanyolul. Felét ha megértettem, de kiököntetett bánatomból, vigasztalt, biztatózott.

Rájöttem, hogy az életben mindennek értelme van, valamilyen célt szolgál.

Egy városból haladtam kifelé, és egy bácsika mellém szegődött reggeli sétájában, lelkesen magyarázta, hogy az eredeti camino hol halad, és arra menjek. Megköszöntem, aztán mikor válaszút elé értem, megfogadtam tanácsát. Bevezetett az út egy faluba, majd ki, és elképedve láttam, hogy én egy kerülőutat tettem meg. Nem értettem. Miért kellett nekem erre jönni? Hiszen a faluban a templom sem volt nyitva, nem tudtam meg-

nézni, az üzletből vásárolnom sem kellett. Aztán eszembe jutott. A településen egy kagylókkal díszített keresztnél az ismerős sárga nyilak ellentétes irányt mutattak. Merre menjek? Felemeltem tekintetem, és a távolban megláttam a számomra megfelelő jelzést. Azóta tudom, hogy ha nehéz döntés előtt állok, egy problémát kell megoldanom, nézjek távolabbra, fürkészszem a jövőt, hogy hová szeretnék elérni, és megtalálom a választ.

Többé már nem hiszem el, hogy nem lesz szerencsém, ha valamit elfelejtettem, hátrahagytam, és megfordulok, visszamegyek érte. Ha otthagynom, lemondok róla, bár szükségem lenne rá.

Megtapasztaltam, hogy a tudás tényleg hatalom, biztonságérzetet ad. Ha idegen nyelvet ismerek, meg tudom értetni magam, ha az utat ismerem, biztosan járok rajta.

Minden, amit kértem, amit szerettem volna az út alatt megkapni, megadta nekem az Úr. Ha nem is épp akkor, úgy, ahogy elképzeltem,

de mindig a megfelelő időben: nem akartam egyedül Santiagóba érkezni, és az utolsó 5 kilométeren székeyudvarhelyi ismerősökkel találkoztam, az esős idő kipillant, és fürödhettem az óceánban, 17 km távolból tökéletesen láttam Fisterra kiugró földnyelvét, a világítótornyot, jobban, mint mikor a tövében voltam, és pára, köd takarta.

És a sok tapasztalat mellett, a 29 nap gyaloglás után megérkeztem Santiagóba. Úgy éreztem, olyan ez, mint a karácsony. Ha nincs meg a hangulata, semmit sem mond. És a ráhangolódást a részletek adják: találkoztam caminós társakkal, megkaptam az oklevelem a megtett útról, részt vettem a misén, láttam a hatalmas füstölőt lengeni, és megöleltem Szent Jakab szobrát, ünnepeltük a megérkezést.

Az El Camino számomra egy nagy kalandot jelent. Végigjárva emberformáló élményekkel, tapasztalatokkal gazdagodtam, megnyitotta szemem arra, ami

nem látható. És ez csak egy része az El Camiónak, mert értékes embereket ismertem meg, a spanyolok életébe láttam bele falvaikon keresztülhaladva, és persze mese-szép tájakban gyönyörködhettem, akárcsak itthon. Az út apró csodákat rejt, csak nyitottnak kell lenni és befogadni azt, akárcsak itthon.

Úgy tűnhet, mindenki hallotta, ismeri, és már általános igazságok ezek a megállapítások, de én azt gondolom, megtapasztalva, átélve tudnak igazán beépülni életünkbe, csak akkor hisszük el azok lényegét. Saját utamat járva, unitáriusként haladtam végig Szent Jakab útján. Elfogadva és tiszteletben tartva a más felfogást, megcsodálva az egyházi építészetet, s bízva az egy Istenben, aki végig velem volt. Hiszem, hogy a valódi camino akkor kezdődik, amikor véget ért. Itthon ízlelem gyümölcsseit. Tehát bízni kell Istenben, és kérni, és ő megadja. Hinni kell, és kimondani, és ő megadja. És ő megadja.

Jubilált a tanárházaspár

Történelmet írtak az Észak-Nyugat-Erdélyi Unitárius Szórványegyházközség szatmárnémeti gyülekezetében. Akik ismerik, azt mondják róluk, hogy aranyosak. Szatmárnémetiben advent 2. vasárnapján a Gergely házaspár kimondottan *aranyos* volt. Az aranylakodalomnak mondott eseményt, házasságkötésük ötvenedik évfordulóját szeretetteljes közösségben, hálaadó szavakkal ünnepeleheték.

A Wolfenbüttel utcai evangélikus imateremben tartott unitárius istentiszteleten Pálffy Anna-Mária lelkész nő örömmel közölte: „rendkívüli szertartásra, házassági jubileumra kerül sor.” A háromnegyed század lelkét számláló gyülekezetben, tudomásunk szerint, korábban nem került sor házassági jubileumra.

Az alkalomhoz illő rövid egyházi beszéd elhangzása után Gergely Sándor szamoskrassói származású, református vallású nyugalmazott testnevelő tanár és Gergely (született Lakatos) Ilona sepsiszentgyörgyi származású, unitárius vallású nyugalmazott orosz-román nyelv és irodalom szakos tanárnő, egymás jobb kezét megfogva, az Úrasztala, a szószék és az oltár közti szent térben mondták a hálaadás szavait:

„Én (...) hálát adok Istennek, gondviselő Atyámnak, hogy ötven évvel ezelőtt hitvestársat és gyermekeimnek édesanyját adott feleségem (...), édesapát adott férjem (...) személyében.

Köszönöm az erőt, amelyet általa adott, a hűséget, amelyet benne megtapasztaltam, a hitet, amelyet ő táplált bennem és a szeretetet, amely által életünk célt és értelmet nyert. Fogadom, hogy ez-

után is hű társa leszek örömben és bánatban, egészségben és betegségben egyaránt, szívem utolsó dobbanásáig.

Ámen.”

A szórványgyülekezet előljárói részéről Sándor Gyula homoródmási származású nyugalmazott tervezőmérnök, szatmári gondnok mondott köszöntőt, átadva az alkalomra szánt ajándékot. Pálffy Tamás Szabolcs unitárius lelkész Ady Endre *Őrizem a szemed* című versét olvasta fel.

Az esemény szeretetvendégséggel, bensőséges beszélgetéssel és csoportkép készítésével zárult.

Istennek legyen hála, hogy a Gergely tanárházaspárnak megadatott a jubileum, és Románia legészaknyugatiabb megyeközpontjában rendkívüli hálaadó szertartásra kerülhetett sor az adventi időszakban!

PÁLFFY ANNA-MÁRIA

Készültünk-e az új évre?

SÁNDOR KRISZTINA

• A téli ünnepkörhöz rengeteg szokás és hiedelem kapcsolódott, melyekből mára keveset tartott fenn a huszonegyedik századi ember. Lejárt karácsony, és beköszöntött az új év, s hogy miként tudunk felkészülni mindkettőre, bizonyára jó kérdés. Karácsonyra nagytakarítással, sütéssel-főzéssel, angyalkodással, a családtagok hazavárásával készülhettünk. Az utcán, a boltokban lépten-nyomon minden a közelgő ünnepre hangolt – s ez, minden bizonnyal, volt, akit kellemes, másokat nyugtalan érzésekkel töltött el.

Az év vége a munka területén is megfeszített tempóban telt: mintha mindenki az év végére szeretné pótolni, behozni a lemaradásokat. Erre még rátettek az állami hatóságok és intézmények, melyeknek szintén az év naptári vége a határidő az elszámolásokra, kimutatásokra, pályázati programok és kivitelezési munkálatok befejezésére, és így tovább. Ha karácsonyig nem sikerült minden fontos teendőt befejezni, reménykedtünk, hogy majd december 31-ig... S ha valaki feltette a kérdést, hogy miként készülünk az új évre? Hát, munkával – hangzott a leggyakoribb válasz. Mintha csak arra maradt volna erőnk, hogy karácsonyra felkészüljünk – ha ugyan sikerült az is.

Az újévi készülődés gyermekkoromban egyenrangú volt a karácsonyra való készüléssel. Karácsony harmadnapját követően az új esztendő beköszöntésére készültek. Ismét volt némi takarítás, és a ház körül igyekeztek mindent rendben hagyni, a mosnivalókat felszámolni, a megszáradt ruhákat leszedni, hogy az új év mindent rendben találjon. Legkésőbb december 31-én elkészült a töltött káposzta, s estére az évi utolsó seprés is megvolt, hogy az új évet tisztán, takarosan kezdjük. Még a nagyszülők is megvárták az éjfélt, majd elkoccintottuk az óesztendőt. Tizen- és huszoneves fiatalokként az év legizgalmasabb buliját készítettük elő hol kisebb, hol nagyobb baráti körrel szilveszter éjjelére. Minden bizonnyal a mai fiatalok is hasonló izgalommal szervezték az elmúlt szilvesztert. Ám a felnőttek köréből mintha kezdett volna kikopni az igény arra, hogy szilvesztert megtartsák, és az új esztendőt a régiekhez hasonló készülődéssel, reményteljes várakozással lépják át. Környezetemben a legtöbbször ez is egy olyan nap, mint a többi, bőven elég leülni a tévé elé, és elalvásig pásztázni a tévécsatornák alkalmi műsorait, vagy ha adódik egy társaság, esetleg csatlakozni, de az sem biztos...

Vajon mi az oka e növekvő közömbösségnek? Szűkül a jó baráti társaságok köre? Eltávolodtunk egymástól, és nincs már alapja egy közös szilveszternek? Vannak olyan élethelyzetek, amikor valóban nincs lehetőség nagyobb együttlétre, de az általános helyzetre visszatérve: úgy tűnik, sokkal többen mondanak le

önként egy tartalmas szilveszteri együttlétéről, mint ahány helyen ez indokolt lenne. Természetesen annak is van varázsa, ha egyedül vagy szűkebb családi körben köszönt be hozzánk az új év – különösen akkor, ha egész évben alig van időnk otthon és tartalmasan együtt lenni. Egy új év beköszöntése azonban a baráti, családi együttlétek öröme mellett még sok mindenre ad lehetőséget. A régiek betartották az újévi szokásokat, fogadták az újévet köszöntőket, és ügyeltek arra, hogy az év első napján ne végezzenek olyan munkát, ami jellemző lehet rájuk egész évben. Mára alapjaiban megváltozott az élet falun és városban egyaránt, de az ünnepet továbbra is mi magunk teremtjük meg saját magunkban és környezetünkben azáltal, hogy készülünk, odafigyelünk.

Január első napjai attól függetlenül, hogy kit hogyan ért az új esztendő hajnala, sokakban új reményeket és ígéreteket ébresztenek. Ha valamiért, hát ezért is fontos az új évre készülni! Az új és jobb emberre válás ősi gondolata jön elénk, és ezt a vágyat mindenki testre szabott ígéretekké tudja megfogalmazni. Ilyenkor újabb célokat lehet kitűzni, az életmódon változtatni, családi, baráti kapcsolatainkon javítani, az egészségre jobban odafigyelni és így tovább. Az új év új remény, s bár a naptári évváltást hajlamosak vagyunk egyre többen közömbösen fogadni, a velejáró régi és új lehetőségeket érdemes kihasználni! Kutatások bizonyítják viszont, hogy az ilyenkor tett ígérek és fogadalmak javarésze megdől az első két-három hónapban. Vajon miért? Mert erősebbek a régi gyakorlatok, szokások? Mert nem tudunk, vagy félünk változtatni? Mert nem is nagyon akarjuk?

A válaszokat az egyéni ígérek és fogadalmak szerint Önökre bízom. Legyenek szem előtt e kérdések már januárban: az új év új lehetőségeinek küszöbén!

SZERETETSZOLGÁLAT

Gyávaság az erőben, bátorság a gyengeségben

VAGYAS ATTILA

• Kolozsvár, szerda esti forgalom a belvárosban. Mindenki rohan, siet valahová. A Bolyai János utcában egy mozgássérülteket szállító speciális fehér kisbusz szemtelenül a járdára parkol, mert nincs más parkolóhely. A járókelők gondolata ilyenkor trópusi ágyban fogan, majd nagyot néznek. Tolókocsi gurul le a gépkocsi feljáróján. Ebben az utcában lakik Matyi, aki 33 éve mozgássérült. Természetesen mindenki nagy ívben elkerüli. Senki nem kérdezi meg a 75 éves édesanyját, hogy esetleg segíthet-e tolni a kocsit. Mindenki a maga terhét látja a legnagyobbnak, és az neki épp elég, nem kell senkinek sem a másik terhe.

Több mint egy éve járunk a Gondviselés Segélyszervezet önkénteseivel a Reménység Alapítvány klubtevékenységeire. Az alapítvány 16 éve működik, próbálja az értelmi és testi fogyatékkal élők életét együttérzéssel, szeretettel, megértéssel felkarolni, ugyanakkor lehetőséget ad a fogyatékkal élők szüleinek a gondok megbeszélésére, a terhek megosztására.

Ebbe a támogató tevékenységbe kapcsolódtunk be, és így segélyszervezeti küldetésünket – melynek része a fogyatékkal élők segítése – kiteljesíteni. A klubtevékenységekbe igyekszünk tartalmat vinni, önkénteseinkkel ünnepeket szervezünk, besegítünk a kirándulások szervezésébe, ünnepekkor segélycsomagokkal támogatjuk a közösség tagjait immár második éve. Mindezek közben mi, a testileg és értelmileg „egészséges” segítők vagyunk azok, akik lelkiekben sokat gazdagodunk minden közösen eltöltött alkalom során.

Rendkívül kevesen vagyunk, akik közvetlen érintettség nélkül, a segítség, felkarolás egyszerű szándékával fordulunk a fogyatékosok felé. Talán azért, mert ehhez túl nagy nyitottság – és mondjuk ki: bátorság – kell a léleknek? Mi az, ami fogyatékosá teszi az egészséges ember lelkét, amiért nem tud bátran szeretni? Talán az emberi gyarlóság tesz minket ismételten gyávává és fogyatékosá lelkileg. Mert mindenkinek van egy megszokott, elfogadott környezete, ami többnyire kényelmes, biztonságot nyújt, s amelynek határain belül mindenki magabiztosan mozog. Az ember saját környezetét úgy védelmezi, mint egy házörző eb, sokszor ösztönösen körbebarikádozza azt azért, hogy ne sérüljön. Amikor önkéntesként bekapcsolódsz egy mozgássérült személy környezetébe, akkor ez a határ megszűnik, a világot körülvevő biztonságos falak leomlanak. Mert attól a perctől kezdve kilépsz megszokott környezetedből, meg kell nyitnod szívedet, lelke-

det olyanok iránt, akik merőben mások, mint mi vagyunk. Rá kell érezned a kommunikáció új formáira, hiszen a sérült emberekkel leginkább az etetés, öltöztetés, a biztonságot sugárzó érintésen keresztül, többnyire nem verbális csatornákon lépünk kapcsolatba.

Naponta teszem föl és teszik föl nekem is sokan a kérdést: hogy vagy? A választ és annak a meghallgatását nem részletezem. Egyet azonban megtapasztalok minden szerdai mozgássérült klubtevékenységen. Amikor ők teszik fel ugyanezt a kérdést, a választ a szemembe nézve, fokozott türelemmel hallgatják végig. Ezzel is jelezve: ők elsősorban őszinte barátságra vágyanak, és arra, hogy értékeljék őket, hogy érezzék, vannak, akik hisznek bennük. Előttük azok a dolgok, melyeken keresztül megítéljük egymást, és megítél minket a világ (állás, státusz, vagyon, oklevél), nekik semmit nem jelent. Ők csak a másik ember szívét nézik, feszegetve ezzel az együttérzésünk korlátait. És mivel tudják mindezt meghálálni annak, aki velük tölt el minőségi

időt? Elsősorban sajátos érzelmi intelligenciájukkal. Különleges az a kedvesség és ragaszkodás, ami árad belőlük. Ők nem azt az *erőt* keresik benned, amit a világ keres, amit a munkahelyeden elvárnak. Ők emberséget áhítozzák, tisztaságot, őszinteségedet. Amiben sokszor gyáva és gyenge a mi *erőnk*...

Ha elszomorítónak tartod, hogy ebben a fellazult, szövet nélküli társadalomban ezek az értékek egyre inkább háttérbe szorulnak, akkor vegyél mély levegőt, és légy te is bátor a gyengeségedben. Ne engedd magad sodorni az árral, lépj ki kényelmes környezetedből, és nyisd meg szívedet és lelkedet olyan emberek előtt, akik mások, mint te vagy.

NŐK VILÁGA

Újévi köszöntő a 2016-os év elején

DIMÉNY CSILLA JÚLIA

„Minden lehetséges annak, aki hisz.”
(Mk 9,23)

Kedves Nőtestvéreim!

Szívünkben hálával és lelkünk ünnepi hangulatával érkezünk el az új esztendő küszöbéhez. Az évkezdések valóban küszöbök, egyfajta fordulópontok, amelyeket átlépünk, és minél teljesebben érdekes átélünk. A karácsonyi készülődés, az ünnep körüli teendők, a boldog várakozás és ünnepi beteljesedés után reménnyel feltöltözve tekintünk az új év elé. Ilyenkor szokás, hogy fogadalmakat teszünk – ha valamit változtatni szeretnénk az életünkben, az év fordulópontját alkalmasnak véljük erre, pedig bármely más nap az évben ugyanolyan jó esély lehet számunkra, hogy megfogadjunk valamit. Bármilyen időben teszünk is fogadalmat, ez megkövetel tőlünk egy magas fokú önuralmat, amelynek segítségével meg tudjuk valósítani kitűzött céljainkat. Talán a legfontosabb ebben az, hogy érzelmileg kellőképpen motiváltak legyünk. Jó esélyünk van álmaink, elképzeléseink megvalósítására, hogyha tisztazzuk magunkban, hogy mit érzünk fogadalmunk tételekor. Miért tesszük, mi az, ami

buzdít a cselekvésre? Talán éppen a mottóbeli végtelen hit? Andrea Weaver író így fogalmaz: „Egész életünk arról szól, hogy vágyunk valamire, megkapjuk, aztán elvisszük az általa előidézett változásokat.”

Az elmúlt évben is részünk volt sok változásban, szép és nemes cselekedetek megvalósításában és emberpróbáló feladatok megoldásában. Sok-sok ünnepi esemény zajlott a nőszövetségek életében. A legszebb tény az, hogy közös összefogással sikerült ezeket az ünnepi, közösségi alkalmakat megvalósítani. Dicséretes az asszonyok, a nőszövetségek áldozatos munkája: az ünnepi alkalmak megszervezése, a sütés-főzés, vendégfogadás, közmunkázás, a szeretetotthonok, templomok és a környezetük szépítése, gondozása, az idősek és rászoruló felkarolása, adományok gyűjtése. Hiszen bármi lehetséges annak, aki hisz! Mennyivel könnyebben csatlakoznak hozzánk segíteni vágyó asszonytestvéreink, ha mi magunk is örömmel végezzük munkánkat, annak biztos tudatában, hogy amit teszünk, az jó, és közösségeink megerősödését szolgálja!

Örömmel telik meg szívünk, amikor a közösen eltöltött alkalmakra emlékezünk, legyen az bibliaóra vagy nők órája, köri nőszövetségi találkozó, konferencia vagy éppen vezetőképzés. Öröm az is, hogy egyre több nőszövetségben éves terveket készítenek, és ezek megvalósítási lehetőségeit is kidolgozzák, megbeszélik. Reménnyel tölt el, hogy a vezetőképzésen egyházkörönként megfogalmazott tervek, projektötletek is a megvalósulás útjára léphetnek az idei évben.

„Az ünnep nem egy időpont, hanem egy lelkiállapot, nem megtörténik, hanem megteremtjük.” Ezzel a gondolattal kívánom mindenkinek, hogy az előttünk álló esztendő során minél többször tudjunk ünnepet teremteni, összetartó közösségeket létrehozni és megtartani, a felmerülő és bennünket mégis megerősítő nehézségeket legyőzni.

Istennek gazdag áldása, gondviselő szeretete őrizze meg mindannyiunk és szeretteink életét az új esztendőben! Adjon békességet, örömet, egészséget, a tenni akaráshoz szükséges kitartást, jó szívet és bizodalmat egymásban!

Olvasóink és előfizetőink figyelmébe!

A Nők Világa kiadványunk 2016-ban is négy alkalommal jelenik meg: húsvétra, nyáron és ősszel, valamint karácsonyra.

Az előfizetési díj egy évre, négy lapszámra, postaköltséggel együtt: 15 RON. Szabadárusításban, postaköltség nélkül egy példány ára: 2,50 RON. Előfizetni lehet a köri elnökök vagy az egyházközségek közvetítésével, vagy személyesen Asztalos Klára UNOSZ-titkárnál 2016. február 15-ig.

Villámposta: klariasz44@gmail.com. Telefon: 0740-685087

Aki szeretné a Nők Világát rendszeresen olvasni, kérjük, fizessen elő idejében!

Kórházlelkészi szolgálat

Kolozsvár

dr. Ferenczi Enikő 0740-063767

Marosvásárhely

Pavelka Attila 0746-234917

Sepsiszentgyörgy

Buzogány Csoma Csilla 0742-512574

Székelyudvarhely

Katona Dénes 0266-213100

Vezetőképzés nőknek Marosvásárhelyen

Hogyan legyünk jobb vezetők?

ANDORKÓ ROZÁLIA

• Az unitárius és univerzalista nők Marosvásárhelyen megtartott II. Világkonferenciájának egyik nagyon fontos következménye az UNOSZ részére megszervezett öt vezetőképző, melyen három alkalommal én is részt vettem, beleértve ezt az utolsót, amelyre 2015. november 27–29-e között került sor. A képzésen résztvevő 35 nőtestvérem révén képviselve volt minden egyházkör.

Vásárhely felé utazva átgondoltam az előző képzésen hallottakat, történeteket, és érdeklődéssel vártam a képzést, a sok nőtestvéremmel való találkozást, akikkel pontosan a vezetőképzők által lettünk barátok...

Szállásunk helyszíne felidézte bennem az előbb említett világkonferenciát.

A három nap alatt az időt maximálisan kihasználva töményen kaptuk az ismereteket, melyek szervesen ráépültek az előző képzéseken kapott anyagra.

Péntek délután a megnyitó után meghallgattuk Gyerő Dávid főjegyző előadását *Az önazonosság mai jellemzői: a nemzeti és a nemzetközi, avagy a lokális és a globális* címmel, amely azt emelte ki, hogy manapság szükségszerű nemzetközinek lenni, s ezzel egy időben megtartani és erősíteni a nemzeti identitást. A nemzetköziség feltételei a nyitottság mások iránt, a nyelvérték, az inkluzív viszonyulás a világhoz. Az erdélyi unitáriusok erősségei nagyon nyilvánvalóvá lesznek a világ sok más pontján élő más nemzetiségű unitáriushoz viszonyítva, mint például a vallásos öntudat, a 450 éves múlt, a szervezeti kultúránk, a lelkészképzés, a létező vagyunk. Mindezek a lokális értékek példaeértékűek a globális unitárius-univerzalista világban.

Győri Kinga előadásában a stressz-menedzsmentel foglalkozott, amely nemcsak a vezetőnek válik javára, hanem bárkinek, aki érti ezt a mindennapjainkban nagyon elterjedt ártalom kezelését. Stresszt okoz minden, ami kimozdít a lelki komfortzónából – szerencsére nagyon sok módja van a stressz feloldásának. Az egyik lehetőség az átkeretezés, ami azt jelenti, hogy azt a nem kívánt helyzetet, ami velünk történt, világítsuk meg más szempontból, vagyis tegyük más keretbe. Az átkeretezést indokolja a címkézés, a nagyítás vagy a kicsinyítés, a negatív szűrő alkalmazása (a rosszat vesszük észre), az önkényes következtetés, a katasztrófizálás stb. Miután tisztáztuk a stressz okát és azt a szempontot az előbbiekből közül, amely ráerősít a helyzetre, következik a cselekvés, ami itt a probléma megoldásának keresése és megtalálása.

Szombaton a reggeli ima és éneklés után, dr. Szabó Árpád tartott előadást a kockázatkezelésről és krízis-

menedzsmentről. A kockázatot a hiányos vagy a nem teljesen megbízható tudás hozza létre. Négyféle kockázatkezelő típust mutatott be az előadó: a fatalistát, a bürokratát, a vállalkozót és a környezetvédőt. Hogy minden tevékenységünkben ott van a kockázat, ezt a malacka meséjével szemléltette csattanósan: A gazda minden nap kúrálja a malackát, meg is vakarja a füle tövét, így a malacka jól nő, s minden nap várja a gazdájával való találkozást. Ez meg is történik. Egy alkalommal a gazda, amikor megjelent a malackánál, késéssel érkezett, ami az etetés és vakargatás után véget vetett az életének.

A krízist vagy másképpen a válságot kínaiul *Ki-ki*-nek nevezik, ami azt jelenti, hogy veszély-esély. Olvasatomban ez azt sugallja, hogy minden krízishelyzetben megvan az esély a kiútra, amit minden vezető szem előtt kell, hogy tartson. A krízishelyzetben választani és dönteni kell, mert ha nem, mások fogják ezt tenni. A meghozott jó döntésben benne van az érzés és a racionalitás egyaránt.

Az előadó a mondanivalóját tudományosan a kifejtési mátrixokkal, a probléma taxonómiájával támasztotta alá.

Hat gondolkodó kalap volt a címe drd. Tina Huesing előadásának, amelyet dr. Sánta-Jakabházi Réka fordított angolból magyarra. A hat gondolkodó kalap újszerű eljárás a kreatív probléma megoldáshoz. Ezzel a módszerrel elkerüljük az időfecsérlést, ami a hátráltató vitatkozásból ered, mert lehetővé teszi egyszerre a logikus gondolkodást és az álmodozást. A kalapok színei, a fehér, a vörös, a sárga, a zöld, a fekete és a kék sugallják, hogy miről kell beszélni a megoldás érdekében.

Szombati programunk dr. Ferenczi Enikő előadásával folytatódott, melynek címe: *Belső erőforrások használata a vezetésben*. Az erőforrások nem láthatóak, de tapasztalhatóak, mondta az előadó. Ezeket tu-

dattalanul vagy tudatosan közli a vezető. A tudatosság az önismeretből fakad, az erősségek és a gyengeségek számbavételéből. Ha a vezető valamit úgy csinál, mint 10 évvel ezelőtt, akkor arra nagy esély van, hogy rosszul csinálja. A fejlődés nem ismeri a biztonságot. Be kell vállalni az új helyzeteket, azt is, amitől félünk, vagy megterhelőnek, nehéznek tartjuk, mert ezekből lehet tanulni, szakmai tapasztalatot szerezni.

A vezető belső erőforrásai mozgósításához szükség a verbális és nonverbális kommunikáció összhangja; a gyakorlat és a tapasztalat, az elméleti tudás, a vezető személyisége. A vezető(nő) érezze jól magát mint nő, és ne úgy, mint aki áldozatot hoz.

A vezetés egy pozitív manipulálási folyamat, amely függ a vezető konfliktuskezelési készségétől, empátiájától, hogy mennyire vannak összhangban a női szerepei, a stresszhez való viszonyulásától, a spiritualitásától, amelyben benne van Isten, a személyiségétől.

A közösség belső erőforrásai a következőkben jelennek: létezzenek célok és szabályok, a szerepek legyenek világosan elosztva, létezzen oda-vissza kommunikáció, legyen konfliktuskezelés, jó hangulat, legyen a csapatnak lelkesége és legyenek rítusok és szokások.

Asztalos Klára, aki az UNOSZ élén 12 évet volt, arról beszélt ezen a képzésen, hogy milyen a szervezet élén lenni. Az UNOSZ rövid történetével kezdte, a Zsakó Erzsébet *Hinni és tenni* című könyve nyomán, és kitért arra, hogy milyen a jó vezető. Ezt jelképesen egy gyümölcsfával szemléltette. A fa gyökerei mélyen behatolnak a talajba, ami a vezető motiválását jelenti. A fa törzse a vezető képességei. A fa koronája (a lombokkal és a gyümölcsökkel) a tetteket jelképezi. Az előadó két tesztet hozott megoldás céljából: az egyik a hatékony kommunikálás elsajátítására, a másik a kommunikációs képességünk felmérésére.

Ezután következett a képzésnek az a fontos része, amikor az itt hallottakat az egyéni kreativitásunkkal ötvözve és a kiscsoport dinamikáját a közös cél érdekében felhasználva létrehoztunk három közösségépítő projekttervezetet, melynek egyenként legkevesebb 4000 lej az értéke. A tervezeteknél a pontosítás érdekében még folytatjuk a munkát.

Szombati napunkat este későn fejeztük be dr. Czire Szabolcs előadásával (*Viselkedés- menedzsment. A vezető én bemutatása a mindennapi életben*). A viselkedés általában lehet passzív, agresszív, manipulatív és asszertív s ezek közül az utolsó méltányosan céltudatos, mert olyan, mint a táncban a partnerek. Az élet olyan, mint a színház, melyben alakítunk, amit addig csinálunk, amíg a megfigyelők jelen vannak, és rájuk az alakítás befolyást gyakorol. Életünkben kialakítjuk a homlokzatunkat. A homlokzat rögzített formában azok a társadalmi eszmék, amelyeket hirdetünk. Létezik környezeti homlokzat, mint a helyiség, bútorzat; személyes megjelenési homlokzat, ami a megszólalás előtt van; aztán a modor, ami a megszólalás után je-

lentkezik. A homlokzatát mindenki meg akarja őrizni, és a vezetőnek figyelni kell a tagok méltóságának megvédésére, különben széthull a szervezet. A hangulatunkat módosíthatjuk a testtartás által. A vezető vagy bárki akkor hiteles, ha a verbális kommunikációja összhangban van a nonverbális kommunikációjával.

A vasárnap reggeli ima és éneklés után két előadás volt. Az egyiket drd. Tina Huesing tartotta *Hozzuk ki mindenkiből a legjobbat* címmel. A vezető a tagokra heliotropikus hatást gyakorol, vagyis ahogy a növények követik a napot, úgy a tagok is a vezetőt, mert van víziója és motivációja. A hiedelem ellenére a vezetést tanulni kell. A jó vezető azonosul a közösségével, belőle merítkezik. Sose mulassza el megdicsérni és elismerni a tagokat egy konkrét tevékenység alkalmával.

A második és egyben utolsó tevékenység az alkalmazkodás, megküzdés, fennmaradás témakört ölelte fel, melyet dr. Albert-Lőrinc Enikő vezetett. Minden előadó a sajátos verbális előadási módján kívül különböző más módszert alkalmazott, hogy minél hatékonyabb legyen. Volt, aki nyomtatott segédanyagot hozott, mások PowerPointot, és mindenki alkalmazta az interaktivitást, hogy az asszonyok a lehető legtöbbet vigyenek haza. A felvezető után Albert-Lőrinc Enikő azonnal mozgósította a hallgatóságot, amely annyira gyakorlott volt, hogy már „magától” működött. A szoborcsoport, amelyet a vezető kérésére „megalkottunk”, a megtestesítője volt a fenn megjelölt címnek. A szobor tagjai kimondták azokat a jelmondatokat, amelyek a lelki immunrendszerünket erősítik, amelyekre otthon is emlékezni fogunk, és amelyek sok pozitív energiát hoztak ki belőlünk: Jó unitáriusnak lenni! Tettre kész vagyok! Fontos a megújulás! Jó együtt lenni! A közösség erőt ad! Tartsuk meg hagyományainkat! Merítsünk a múltból! Bizzunk magunkban! Úton a tökéletesedés felé! Jó közösségben lenni! Stb.

Így ért véget a vezetőképzés, amelyet öt alkalommal nagy hozzáértéssel és empátiával szervezett meg Nagy Gizella, Győri Kinga és csapatuk, hogy a résztvevők képzetebbek legyenek, és mindenki a lehető legjobban állhasson helyt saját közösségében.

Hang-Adó

A Magyar Unitárius Egyház nevelési ügyosztálya és az ODFIE közös szervezésében december 11–12-én került megrendezésre az Egyház és Ifjúság Konferencia Kolozsváron. Az idei kiírás Hang-Adó címen tematikusan az ifjúsági énekkultúránk fejlesztésére nézett. Huszonöt fiatal zenész és dalszövegíró gyűlt össze, és alkotott. Egyben kiértékelésre került a Dalszövegíró pályázatra beérkezett közel húsz pályamunka. Egyetemista kategóriában Albert-Nagy Ákos István I., Tófalvi Előd II., míg a középiskolásoknál Szócs Boróka II. díjat vehetett át a másnapi ODFIE Gála keretében.

IFJÚSÁGI OLDAL

Közös utakon

BAROTHI BRIGITTA

2015. november 20., péntek, délután két óra, Kolozsvár
Kedves naplóm!

Ma délután egy 11 fős csapattal ifjúsági istentiszteletes körútra indulunk. Ezen a hétvégén hat egyházköriben, hat helyszínen hat ifjúsági istentiszteletet tartunk, és az a célunk, hogy ezen a körúton minél több embert magunkkal hívjunk a közös utunkra, ami az élet varázsporával van megszórva. Ez a varázspor röviden az ODFIE, amely olykor-olykor fényesebben csillog, mint bármilyen karácsonyfadísz. Reméljük, hogy sok kézfogás, sok találkozás, sok ölelés lesz ezen az úton, és majd olyan élményt nyújthatunk, amelyre sokan emlékeznek.

2015. november 20., péntek, este nyolc óra, Szőkefalva
Kedves naplóm!

Alsófelsőszentmihályon tartottuk az első ifjúsági istentiszteletet, és bizony sokan csatlakoztak a közös utunkra. A varázsport mi vittük ajándékba, és úgy

éreztek, hogy örömmel is fogadták. Az istentisztelet alatt a templom melegében építettük Isten országát, amelyben az addig még kevésbé ismert érzések, pillanatok értelmet nyertek. Holnap három helyszínre látogatunk, három egyházköriben: Dicsőszenmártonban, Nyárádszeredában és Újszékelyen már várnak bennünket. Csak ilyen röviden számolok be a mai napról, de remélem, hogy holnap-holnaputánra letisztulnak bennem azok az érzések, lélekajándékok, amelyeket ezeken az alkalmakon kapok, mert még nem tudom szavakkal leírni.

2015. november 21., szombat, este 10 óra, Székelykeresztúr

Kedves naplóm!

A mai napon „masnikat kötöttünk egy napsugárból, simán” a borús és hideg idő ellenére is. Körutunkat Dicsőszenmártonban folytattuk, az istentiszteleten a Küküllői Egyházkör apraja és nagyja jelen volt, mi meg örültünk, hogy egyre többen és többen jönnek mellettünk az úton, és egyre többen értékelik az ajándékunkat, a varázsport. Feltöltöttünk az egyletek öleléseiben, mosolyt csaltunk az ifjak és idősebbek arcára, és ez működött fordítva is. A jel az, ami hív, és a hang az, ami szól. Felidéztünk olyan személyes élményeket, amelyek a mi varázsporos utunkon kiemelkednek, és nagybetűvel vannak felvéve emlékeink kötőablájára.

A Marosi egyházköriben a nyárádszeredai unitárius templom adott otthont az ifjúsági istentiszteletnek, ahol egyre inkább meggyőződünk arról, hogy sokan vannak, akik velünk tartanak, hogy segítsünk felfedezni a varázsport. Vannak, akiknek még számos jókedvű nevetős és boldogságos állomása lesz ezen az

úton, hiszen „elért az alkony”, és indultak velünk az úton. Ezen a hétvégén egyben az Év Egylete vetélkedő díjátadója is sor került, így a szentgericei és csíkfalvi–szentmártoni egyleteseket is ünnepeltük a kitartó munkájukért.

A mai napunk utolsó helyszínére, Újszékelyre érkezvén csapatunk már otthon érezte magát, a melegben, kényelmesen és kellemesen zajló istentisztelet alatt sikerült megtalálnunk „önmagunk fénylő csillagát”, hiszen „valami nagy várt itt ránk”. Sikerült átadnunk azt az üzenetet, ami kimondhatatlan bár, de a találkozásokkal, az ölelésekkel, a mosolyokkal, az örömkönnyekkel megértettük, megértették velünk, velünk is. Átadtuk a szentábrahámi egyletnek a megérdemelt Év Egylete címet és a vele járó jutalmat egyaránt. És boldogok voltunk. Mert adtunk és kaptunk, mert úsztunk és úsztattunk a boldogság tengerében, mert jöttünk egy közös útra és jöttek velünk a közös úton. Azt hiszem, ezek azok a lélekajándékok, amelyeket tegnap nem tudtam megfogalmazni. Reméltem, de ott legbelül tudtam, hogy ma még mosolygósabban, még szeretetteljesebben fog eltelni a napunk, mert mi „arra születünk, hogy tiszta szívvel szeretessünk, boldogok legyünk...”

2015. november 22., vasárnap éjjel egy óra, Kolozsvár
Kedves Naplóm!

A körút utolsó napján Recsenyéden hintettünk az ajándékba hozott varázsporból, ezt megelőzően pedig átértük életünk talán legrövidebb stoppolását, ami

egyletes körökben szerves része egy körútnak. Az istentisztelet alatt újra érezhettük a tekintetek, a biztató mosolyok és a közös éneklések által, hogy sokan tudják már, hogy mi az élet varázspora, és aki eddig nem tudta, az most fel akarta fedezni, meg akarta ismerni, éppen ezért jött velünk a közös útra. A humoródalmási egyletnek átadtuk az Év Egylete vetélkedő harmadik díját, és együtt osztoztunk az örömmükben. Számunkra úgy tűnt, pillanatok elteltével már Nagyajtán énekeltük azt, hogy „Jó újra itthon”. A varázspor segítségével olyan utat varázsoltunk, ahol ha letérsz az ösvényről, végül úgy is a jó útra térsz vissza. A rögzös helyek pedig csupán pihenésre hívnak, a kanyarokban pedig a találkozások laknak.

Ez a körút számomra egy olyan emlék marad, amit a szívem emlékes zugának legféltettebb és legkedvesebb emlékes polcára helyezek el. Köszönöm, köszönjük az élményeket, a találkozásokat és a lélekajándékokat.

2015. november 23., hétfő délután 2 óra, Kolozsvár
Kedves Naplóm!

Hiányzik a hétvége, szeretnék még sok port hinteni az élet varázsporból, sokáig úton lenni azokkal, akik értik szavaim, akik ugyanúgy álmodják a holnapot, akik így szeretnék egy kicsit többek lenni. Az út folytatódik, teljesen mindegy, milyen ritmusban haladnak azok, akik járnak, sőt, az sem baj, ha vannak olyanok, akik stopposként rövid ideig csatlakoznának, az úti cél közös...

Kolozsvári kiruccanás

A XIX. ODFIE Színjátszó találkozó remek alkalmat nyújtott a kolozsvári, a sepsiszentgyörgyi és a tordai egyletek összekovácsolására. Ebben a sorrendben a dobogó mindhárom fokára ők állhattak. Ez a kapcsolat lehetőséget adott arra, hogy a kolozsvári és a sepsiszentgyörgyi ifjúsági egylet felléphessen november 21-én Kolozsváron, a János Zsigmond Unitárius Kollégium dísztermében a nyertes darabokkal.

Ezen rendezvény keretein belül a fiatalok nem csak a színjátszás élményét élhették újra, hanem Korodi Alpár történelem szakos tanár kíséretében megnézhatték a város nevezetesebb épületeit is. A közös étkezéseken és a próbákon kívül szabadidős foglalkozásokon is részt vehettek.

A díjnyertes darabok aznap délután kerültek sorra, melyek ismét nagy sikert arattak. Először a sepsiszentgyörgyi egylet adta elő a Papás-mamás című előadását, melyet követett a kolozsvári egylet *Páris anyagai* című darabja.

Sajnálatos módon a tordai egyletesek nem vehettek részt a „kolozsvári kiruccanáson” mint előadók, viszont ők is megnézték mindkét előadást, melyeket a

nézők a szomorúság, illetve a boldogság könnyeivel jutalmazták.

Másnap reggel 11 órai kezdettel az egyletesek részt vettek az istentiszteleten, melynek keretén belül Rácz Norbert Zsolt unitárius lelkész ajándékokat adott át a két egyletnek. Aznap délután az indulás előtt a két egylet ismét érzékeny búcsút vett egymástól. A kirándulás remek alkalmat nyújtott arra, hogy a fiatalok jobban megismerjék egymást, és reméljük, hogy más, hasonló alkalmat kapunk, illetve teremtünk ezen kapcsolatot ápolására.

VERES ORSOLYA

Idézet Gellért Imre (1910–1980) <i>Újévi köszöntő</i> c. verséből, első rész	Vegyes csapadék	Francia író volt	Testünket fedi	Belga autójel	Vásárol	Becézett Ádám	Germánium vegyjele	Ipszilon!	Durván elkészítő	Arrafel!	Szóló kapaszkodó szára	Tüdőbetegség	Középen leír!		
Az idézet második része														T	
Férfinév				Szigligeti személyneve Nyilást bedug				Kristályos alkohol Észak							
Kolozs megyei város lakója							Lángol Keleti uralkodó			200 római számmal Az orrához			Newton Polcrol levesz		
Kevésbé ismert társasjáték (SET)			Részben elzár! De			Svéd autójel Megfordít		Igen, Londonban Kendert fésül				A föld felé Fagyaltot eszik			
Félszák!		Keresztül A végén verő!			Részekre oszt Zilah hegye						Rag, a -nak párja Iglu közepe!				
Az idézet harmadik része														M	
Csapadék			Bátorkodik Sírásra készlet				Görög betű Pérez használati díja			A Shakespearémesék íróját Tetőt készít					
Magasodik		A sugár jele Szűrőfegyver		Újságíró volt (Lajos) Sor vége!				Dehogyis! Határozatlan névelő		Farmermárka					
Az átmérő jele	Az idézet utolsó sora Magyar rockcsapat									S	Üres ler! Tonna				
Idők végeztéig						Tésztát elkészít A magyar főváros egyik része							Kén vegyjele Erdélyi megye		
Száll a madár ágrul ... (Arany János)				Európai nép Sárga fagyöngy								Félkész! Zöldségétel			
Patás állat		Részben átfog! Orosz félsziget			Etele, becézve ... avis (latin mondás)				Leccsüng Kék, franciául (BLEU)						
Német autójel	Kiló Lóbetegség		... poetika, művészi hitvallás Indulatszó			Régi puska-féleség Páratlan adás!				Színültig Bajt okoz					
Népmesealak							Szalmári templom Részben átfon!								
Füzetet szöveggel betölt						Csó az út alatt								Szám is, betű is	
	T					LA	Ide-oda szaladgáló								

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: Czire Szabolcs főszerkesztő, Andorkó Júlia
Eszter szerkesztő

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó),
Forrai Tibor (keresztrejtvény), Gergely Noémi (ifjúsági oldal),
Márkó László (mediareferens), Nagy Henrietta (gyermekoldal),
Szabó László (Szeretetszolgálat), Szombatfalvi József (honlap)
Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós
Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie
1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927

kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Gáspár Péter és Mezei Melinda.** A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület, Simon Ferenc, tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgy-
hó előtti hónap **15-e.** Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem
küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre vissza-
küldünk. A lapban közölt írá-
sok nem tükrözik feltétlenül a
szerkesztőség nézeteit.

BETHLEN GÁBOR
Alap

RMDSZ
COMMUNITAS
ALAPITVANY

ISSN 1220-8418

Kedves gyermekek!

Kíváncsiak vagytok, hova fogunk barangolni ebben az évben? Bejárunk egy teljes esztendő! Az év végére hethét ország is túl leszünk, de fontos az, hogy soha ne hagyjuk el a jó kedvünket, kiránduló vágyunkat és kíváncsiságunkat. Képzeljétek el, hogy ebben a hónapban felhúzzunk egy bakancsot, és bejárjuk vele Isten országát! Hogy miért pont ott kirándulunk? Mert ez van a legközelebb hozzánk, ugyanis Isten országát nem máshol kell keresnünk, hanem itt, a Földön, egymás között. Megpróbáljuk meglátni azokat a kincseket, amelyeket a jó Isten rejt el egy-egy fa mögé vagy akár embertársaink szívébe. A feladatunk az, hogy mi ezeket megtaláljuk. Ezért is lett az oldal neve *Barangoló*, mert tudom, hogy ezen a felfedezőúton képesek lesztek a feladatokat teljesíteni, rejtvényeket megoldani, hittel és szeretettel megtenni mindent azért, hogy megtaláljátok a saját magatok kincsét.

Találós kérdések a rejtvényhez

1. Púp a hátán, de nem bánja, sivatagot körbejárja.
2. Tavasszal kap levelet, s ősszel küld csak választ, de nem egyet, nem is kettőt, hanem sok-sok százat.
3. Gyümölcs vagyok, édes vagyok, ha megértem, piros vagyok. Télen elrejt a kamra, mi is volnék, ha nem...
4. Mikor fekszel, akkor kél. Egyszer egész, máskor fél.
5. Híd, de sosem építették. Hét színe van, egy se festék. Földből nyúlik mindkét vége, mégis felveszet az égbe.
6. Lassan, vánszorogva mászom, a házamat sose látom.
7. Olyan, mintha porcukorral szórják be a tájat, fehérek a növények és a házak.
8. Pálmafalevelet eszem, mert a nyakam hosszú nekem.
9. Szemétdombon hetykén állok, virradatkor kiabálok.
10. Vízben élek, brekegek, ismertek-e, gyerekek? Szűnyoglábon élek, a gólyától félek.
11. Icipici lánynak pettyes a ruhája, kezedre ül, elszáll, s csak bámulsz utána.
12. Zöld burokból születtem, mikor aztán nagy lettem, a zöld burok kifeslett, és az úrfi kiesett.
13. Szekeremnek van kereke négy, de te azzal sehová nem mégy! Én se ültem rajta soha még, messze van az ide, mint az ég.
14. Tollazatom színes, pompás, megismétlem a mondkád.
15. Szürke színű a bundája, hosszú, vékony farkincája, finom sajt a vacsorája, ravasz macska les reája.

Figyelem, magatokkal kell hozzatok a következőket:

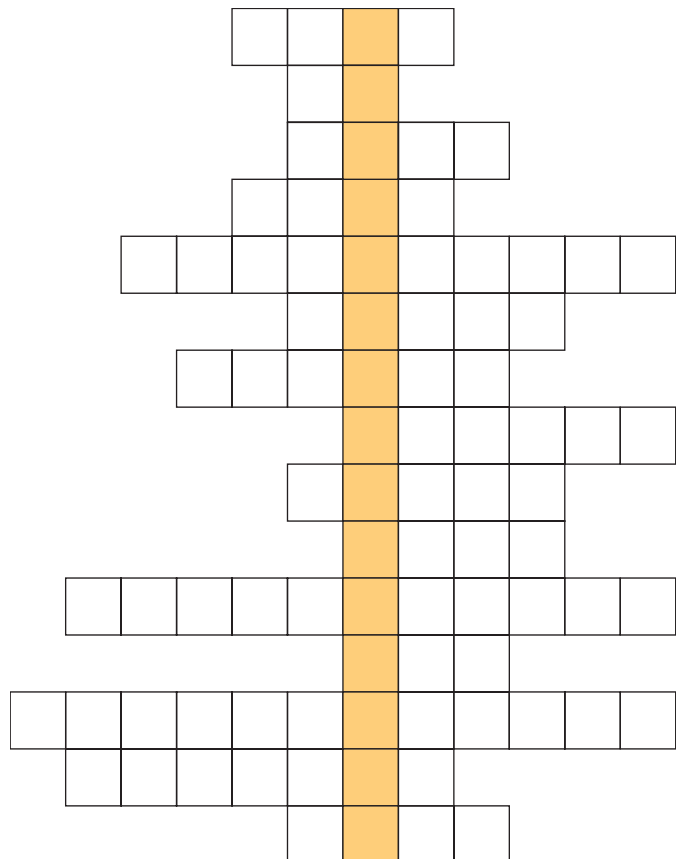
- ✓ hitet,
- ✓ jó kedvet,
- ✓ ötletességet,
- ✓ feladatmegoldó képességet,
- ✓ egy jó állapotban levő túrabakancsot.

Senki ne felejtse otthon semmit! Kalandra fel!

Az első állomás

Képzeljétek el, több mint 400 éve történt, hogy a világon először itt, Erdélyben mondták ki, hogy mindenki olyan vallású lehet, amelyik számára a legjobb. Ez miért volt fontos? Mert a Biblia azt tanítja, hogy „a hit Isten ajándéka”, és nem szabad senkinek meghatározni, hogy számára melyik vallás a legmegfelelőbb. Ezért január 13-a számunkra ünnep, és ettől a törvénytől számítjuk, hogy megalakult az Unitárius Egyház, amelynek mi is a tagjai vagyunk.

Minek a törvénye ez?

Az oldalt szerkeszti: NAGY HENRIETTA

Farkas Dénes „háromperceseknek” lapozgatásához

• Egyházunk honlapján, a Hárompercesek rovatban megjelent rövid írásait foglalta kötetbe *Jégaszalás* címmel Farkas Dénes lelkésztársunk. E rövid szövegek, amelyekben személyes emlékeit, egyházi dolgaikat, a múlt, közelmúlt vagy éppen a jelen furcsaságait villantja fel a szerző, így, együtt sajátos többletet nyernek. Az írások néha visszaautalnak egymásra, s egybefogja őket a sokunk által ismert és szeretett szerző nyelvi játékosága, sajátos humora. Biztos vagyok benne, hogy aki kézbe veszi e könyvet, együltében végigolvassa, majd visszalapoz a számára kedvesebbekhez, el-eltöpreng, s ha a szeme be is párásodik néha, sokat fog mosolyogni, vagy épp hahotázni is néha.

Jégaszalás. Mit takar e cím, amely önmagában is telitalálat? A pillanat tartósíthatóságának lehetséges-ségét. Mert, ugye, ha nekilátunk jeget aszalni, hoppon maradnánk hamar, ha a víz nem végezné bölcs nyugalommal a maga természetes körforgását. Tehát induljunk el szaporán, akár most e hideg télen is, Nyárítyombba...

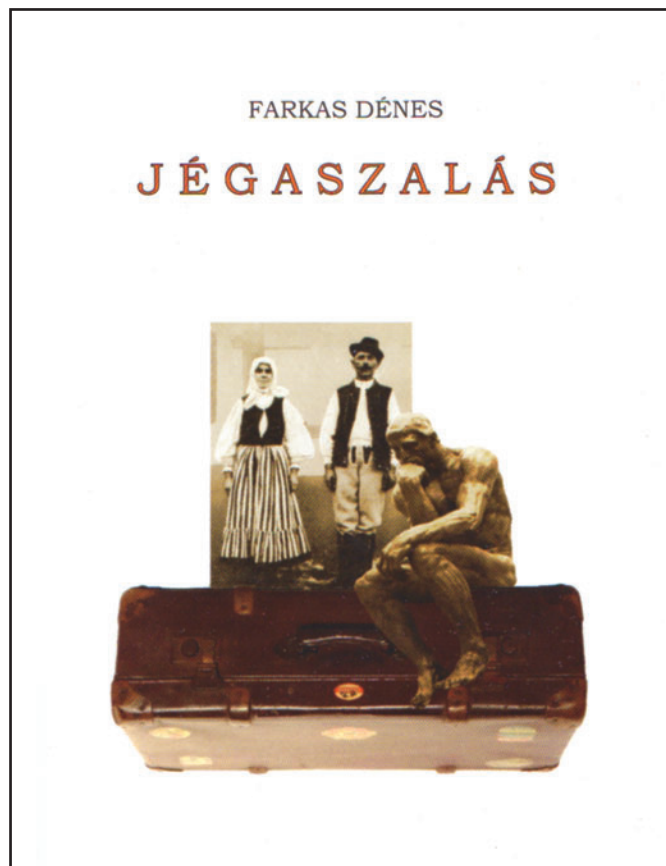
A könyvet Dimény András brassói unitárius képzőművész illusztrációi díszítik, a lelkészi hivatalokban szerezhető be.

Szeretettel ajánlom a Közlöny minden Olvasójának szíves figyelmébe mint nem várt, de annál kedvesebb karácsonyi ajándékot.

SZÁSZ FERENC

Rendcsinálás

Rendcsinálás, de hogyan? Ezt kérdezed az egyik történetben, és az ember jót nevet a végén Schneider úr (nekem ő már örökre Schneider bácsi marad) sajátos pakolási módszerein... Emlékszem, kamaszként mindig elhúztam a számat, amikor egy-egy családi vita végén azt mondtad, hogy majd ha öreg leszel, megírod az emlékirataidat. Aztán, amikor elkezdted leírni ezeket a rövid „fogalmazásokat”, arra gondoltam, hogy úgy látszik, el-

jött az ideje az összegzésnek. Érdeklődve, kíváncsian olvastam őket hétről hétre, és minden alkalommal megállapítottam, hogy pont olyanok, mint te. Zamatosak, színesek, szórakoztatóak, viccesek és élesezűek, néhol meg roppant csökönyösek, fekete-fehérek, túlságosan nyeresek és szókimondóak, de összességükben ke-rekek és harmonikusak. Jó olvasni őket, jó emésztgetni az ízességüket, jó megmosolyogni másnap is a hosszan tartó humorukat, jó továbbgondolni azt, amit mondani akarsz velük. Nekem tetszik a te rendcsinálásod, Édesapám.

FARKAS BOGLÁRKA
(a kötet fülszövege)

Andorkó Rozália köri nőszövetségi elnök (Vargyas), **Bálint Enikő** vallástanár (Kolozsvár), **Bardocz Andrea** újságíró (Barót), **Barothi Brigitta** ODFIE-alelnök (Nagyajta–Kolozsvár), **Dimény Csilla Júlia** UNOSZ-elnök (Alsófelsőszentmihály), **Ferenczi Mária-Magdolna** agrármérnök (Sepsiszentgyörgy), **Furu Árpád** építészeti és turisztikai tanácsadó (Kolozsvár), **Jakabházi Béla Botond** lelkész (Nyárádgálfalva), **Jobbágy Júlia** segédlelkész (Kolozsvár – Belváros), **Nagy László** lelkész (Marosvásárhely – Bolyai tér), **Pálffy Anna-Mária** lelkész (Szatmárnémeti), **Sándor Krisztina** újságíró, politológus (Csíkszereda), **Szász Enikő** gondnok (Temesvár), **Szász Ferenc** lelkész (Brassó), **Székely Kinga Réka** lelkész, hitéleti és missziói előadó-tanácsos (Homoródszentpéter), **Takács Enikő** történelemtanár, egyházközségi jegyző (Fiatfalva), **Táraş Silviu** történelemtanár, alpolgármester (Kökös), **Vagyas Attila**, a Gondviselés Segélyszervezet munkatársa (Kolozsvár), **Veres Orsolya** diák (Sepsiszentgyörgy)